

Kom van die ladder af!

INTERVIEW MET LEEN VAN MOLLE

‘Er zijn nog
steeds subtiele
machtsspelletjes
 bezig’

OPINIE

Armoede overkomt je
sneller dan je denkt

NAVRAAG MET TIMOTHY GARTON ASH

‘Het is duidelijk dat
Merkel haar termijn
niet zal uitzingen’

In deze editie

REEKS OVER JONGE CULTURO'S IN LEUVEN

Leuvense veulens: Gilles Helsen

GELUIDSPROGRAMMATOR IN STUK EN MUZIKANT — 28-29

INTERVIEW AYA HIJAZI

‘De Egyptische drang om te vechten is gebroken ’

INTERVIEW AYA HIJAZI, MENSENRECHTENACTIVISTE — 18-19

onderwijs > Werkingsgarantie voor professoren — 5-6

onderwijs > Symbolisch verschil studentenkorps moet weg — 7

onderwijs > Open Access voorlopig zonder Vlaanderen — 8

sociaal > De raakvlakken tussen religies — 10-11

sociaal > Hoe hoger de functie, hoe minder vrouwen — 12-13

internationaal > Op bezoek in het bananenlabo — 22

student > Studeerplaatsen te koop — 26

internationaal > Het Solar Team op de route naar succes — 27

strip — 23

beeldreeks — 20-21

cultip — 29-30

KU Leuven — 36-37

‘We have lost the plot’

EDITORIAAL

Horen, zien en (dan pas) schrijven

Het hedendaagse medialandschap is op zijn minst gezegd chaotisch. Technologische ontwikkelingen zorgen ervoor dat steeds meer informatie steeds sneller zijn weg vindt. Nieuws aan de andere kant van de wereld bereikt ons in een mum van tijd. Enerzijds is dat vermoeiend, en schept het evenveel ruimte voor informatie die foutief is, *fake news*, of op zijn minst weinig genuanceerd. Anderzijds maken snellere informatiestromen verdere democratisering mogelijk. Stemmen worden sneller gehoord, en problemen blijven minder onder de radar. Kijk maar naar de #Metoo-beweging.

De rol van conventionele media is om ervoor te zorgen dat mensen in dat voortdurende informatiebombardement door de bomen het bos kunnen blijven zien. Niet door een belerende toon te hanteren en afwijkende stemmen weg te lachen, niet door snel alles over te schrijven van Belga of van andere kranten, maar door in de diepte te gaan, door het kaf van het koren te scheiden, door op zoek te gaan naar die verhalen waar het echt om gaat.

Gelijkheid en vooruitgang bereik je niet vanuit grote theoretische bespiegelingen

Met Veto proberen we dat op onze eigen manier te doen. In deze Veto vindt u het verhaal van Pascale en Jacques. Mensen met een achtergrond in armoede, die in een opiniëdrage vertellen hoe zij hun problematiek zelf ervaren. En verhalen over concrete initiatieven, aan het HIW en de rechtenfaculteit, die gendergelijkheid bespreekbaar willen maken. Op zoek naar een antwoord op de vraag hoe het kan dat vrouwen het nog steeds moeilijker hebben de academische ladder te beklimmen dan mannen. Ook onze reeks interviews over religie probeert over verschillende religies een kijk in de diepte te geven.

Een conventioneel medium, maar geen modaal medium, dat probeert Veto te zijn. En we zijn geneigd te geloven dat dat zijn nut heeft. Want gelijkheid en vooruitgang bereik je niet vanuit grote theoretische bespiegelingen. Vooruitgang bereik je met elke stap vooruit in de concrete realiteit. En dat doe je in de eerste plaats door te luisteren. En wat is een goede krant anders dan een oefening in collectief luisteren? ☞

Vincent Cuypers is redacteur Opinie, Lien De Proost redacteur Sociaal. Het editoriaal wordt gedragen door de voltallige redactie.

Open je ogen, kijk eens om je heen

Megafoon: mensen in armoede — 24-25

‘Gezocht: Scherpzinnige hofnarren’

Vincent Cuypers plaatst een vacature voor de goede humorist — 17

CARTOON VAN DE WEEK

door [Ira Gielis](#)

DE ENIGE VROUW IN LEUVEN
DIE NIE VERDOORDEELD WORDT
VOOR HOEVEEL MAN
DER AL OPGEZETEN HEEFT.

Na een avondje uit ook last van een financiële kater?

Help ons nagaan hoeveel studeren echt kost.
Win een festivalticket, Interrail Pass of citytrip!

www.studiekost.be

‘We verspillen schandalig veel tijd, talent en middelen’

Onderzoekers kunnen vanaf nu beroep doen op een werkingsgarantie. Het debat over een echte basisfinanciering krijgt intussen nieuw leven ingeblazen. Op 5 december vindt daarover een symposium plaats.

door [Vinsent Nollet](#)

De nieuwe werkingsgarantie voorziet jaarlijks een ophoging tot 5000 euro voor professoren die anders niet over dat bedrag beschikken en dus basisuitgaven niet kunnen dragen, zoals het bijwonen van een congres of aanschaffen van een laptop. Een onderzoeker die eind dit werkingsjaar bijvoorbeeld 2300 euro werkingsmiddelen heeft, zal daar in 2019 een aanvulling van 2700 euro op krijgen. De geldsom is niet onvoorwaardelijk. Aan de faculteiten en departementen worden bijkomende werkingsmiddelen toegekend om de kredieten uit te betalen.

‘Je kan lang discussiëren of dit nu veel of weinig is’, stelt rector Luc Sels. ‘Op de schaal van de KU Leuven is het een behoorlijke stap voorwaarts. We trekken de lijn door over alle professoren, ongeacht hun statuut, vanaf een tewerkstellingspercentage van 50%.’

Sels pleitte in zijn verkiezingscampagne al voor een basiswerkingsgarantie en realiseert daarmee nu een van zijn beloftes. Ook over een zekere vorm van basisfinanciering uitte de rector zich toen positief, maar daarvan kwam gedurende zijn beleidsperiode nog weinig in huis. Zijn beleidsploeg toont zich integeendeel nog weinig gewonnen voor het idee.

Basisfinanciering, of toch niet?

Tijdens de verkiezingscampagne in 2016 ondertekenden uiteindelijk 612 academici van de KU Leuven een open brief die in *Veto* werd gepubliceerd, waarin ze pleitten voor basisfinanciering. Alle Vlaamse universiteiten krijgen BOF-middelen (Bijzonder Onderzoeksfonds) toegekend van de Vlaamse Overheid. Die worden uitgerekend op basis van een aantal parameters, zoals het aantal afgeleverde doctoraten en het aandeel in publicaties. Intern herverdeelt de universiteit die middelen volgens een competitief systeem. Onderzoekers dienen daarbij projectvoorstellen in.

Daarnaast hebben onderzoekers de

‘Van de meer radicale formules ben ik nog lang niet overtuigd’

[Luc Sels](#), rector KU Leuven

mogelijkheid projectaanvragen in te dienen bij externe fondsen, zoals het Vlaamse Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek (FWO), goed voor 20% van het onderzoeksgeld aan de KU Leuven.

‘Wij vragen geen gelijkmatige verdeling van alle BOF-middelen over alle professoren, noch een afschaffing van elk competitief model’, klonk het in de brief. ‘Wel vragen we een voldoende spreiding van de BOF-middelen zodat iedereen die onderzoek doet daar ook middelen voor krijgt. Dat is rechtvaardiger en het maakt de positie van onze universiteit en onze onderzoekers sterker.’

De werkingsgarantie kan rekenen op veel bijval, al wordt telkens benadrukt dat het om een echt minimum gaat. ‘Er zijn andere voorstellen geweest’, zegt Philippe Muchez, decaan van de faculteit Wetenschappen en voormalig lid van de campagne voor basisfinanciering, maar als decaan niet langer betrokken. ‘Het is een minimumfinanciering - andere voorstellen die voorlagen waren om vanuit BOF-middelen een groter budget standaard te voorzien voor onderzoekers, natuurlijk wel nog altijd mits bewijs dat je goed wetenschappelijk onderzoek doet en een goed voorstel hebt waarmee je aan de slag kunt.’

Onder auspiciën van de rector en op vraag van enkele academici werd begin dit academiejaar een werkgroep ingericht die zich verder mag buigen over basisfinanciering. ‘Van de meer radicale formules ben ik nog lang niet overtuigd’, aldus Sels. ‘Maar ik probeer mijn geest open te houden voor argumenten. Binnen ons eigen onderzoeksfonds zijn de slaagkansen behoorlijk hoog. Maar aan de andere kant zie ik ook wel in dat de succesgraad, vooral binnen het FWO, hoger

moet om een meer billijke slaagkans te bekomen.’

‘Binnen ons eigen onderzoeksfonds valt dat mee. Voor de c1 en c2 categorie zaten we vorig jaar met een slaagkans hoger dan één op twee. Als we dat binnen slimme regels boven de 50% kunnen krijgen, in combinatie met een basiswerkingskrediet, dan schuiven we toch al op richting een consensusmodel tussen voor- en tegenstanders van basisfinanciering.’

Op dit moment zit het slaagpercentage voor BOF-middelen tussen de 30 en 40%, een ‘gezonde competitie’. Muchez: ‘Bij het FWO ligt het slaagpercentage rond de 15%, wat betekent dat 1 op 7 projecten wordt goedgekeurd. Daar besteed je op de duur veel tijd en geld aan het schrijven van en de evaluatie van projecten, terwijl er maar een fractie van wordt gehonoreerd.’

‘Het is een minimumfinanciering - andere voorstellen die voorlagen waren om vanuit BOF-middelen een groter budget standaard te voorzien voor onderzoekers’

[Philippe Muchez](#), decaan Faculteit Wetenschappen

Wie bewaakt de bewakers

Een gekend probleem dat past in een groeiend rijtje vragen bij de verdeling van onderzoeksmiddelen en de praktijk van *peer reviews*. ‘Met drie tot vijf *reviews* per project, waar je telkens twee uur voor nodig hebt, ben je meteen een werkdag kwijt aan één project, waarvan zes op zeven zonder gevolg blijven. Dat systeem is aan een herziening toe’, stelt Muchez.

© Anneka Robeyns

“Trust me, I’m a peer reviewer”

Enkele recente studies plaatsen ook vraagtekens bij de betrouwbaarheid van beoordelaars. Die hebben niet altijd even veel expertise over het specifieke onderwerp van een project of overschatten zichzelf in het inschatten van succes.

‘Ze krijgen ook geen opleiding daartoe’, stelt Andreas De Block, vicedecaan onderzoek aan het Hoger Instituut voor Wijsbegeerte. ‘Je kan het bijna vergelijken met waarzeggerij.’ Ook als het slaagpercentage relatief hoog zou liggen, blijft het systeem problematisch, hekelt De Block. ‘Veel onderzoekers zijn in staat om een degelijk onderzoeksvoorstel in te dienen. De kleine verschillen waarop het dan aankomt, leiden tot grote verschillen in financiering, want er is een *winner takes all* principe. Van 25.000 euro naar niets op

‘De vraag is wat een goed alternatief is en daar krijg ik vaak geen antwoord op’

Luc Sels

basis van *noise*. Bij de verdeling van kunstsubsidies is de samenleving daar vaak behoorlijk sceptisch over, in de wetenschap kennelijk veel minder. Het is ook zo dat het systeem van projectfinanciering leidt tot veel geldverspilling.’

Dat heeft volgens De Block niet alleen te maken met het werk dat in de beoordeling van projecten kruipt. ‘Projectfinanciering leidt er pervers genoeg toe dat men gemakkelijker geld kan krijgen voor nieuwe apparatuur dan voor het onderhouden van bestaande apparatuur.’

De Block verwijst naar een recent onderzoek in

‘Projectfinanciering leidt er pervers genoeg toe dat men gemakkelijker geld kan krijgen voor nieuwe apparatuur dan voor het onderhouden van bestaande apparatuur’

Andreas De Block, vicedecaan Onderzoek Hoger Instituut voor Wijsbegeerte

Science dat de voorspelling van impact van projecten door beoordelaars in het VK onder de loep nam. Daaruit bleek dat ze de bal volledig mis sloegen. ‘Het is alsof we in het wilde weg schieten, daarbij af en toe een doel treffen en onszelf vervolgens op de borst kloppen dat we zo goed gemikt hebben.’

‘Er is natuurlijk een internationale context en je kan niet zomaar alles doen wat je wil’, stelt De Block. ‘Maar je kan wel een voortrekkersrol nemen en systemen in vraag stellen. Intussen verspillen we schandalig veel tijd, talent en middelen met het huidige systeem.’

Of beoordelaars soms grondige inschattingfouten maken, is moeilijk te beoordelen, stelt Sels, omdat projecten die niet voldoende goed of grensverleggend worden beoordeeld uiteindelijk ook geen financiering krijgen. De gevolgen van de reviews kunnen daardoor niet meer geëvalueerd worden achteraf. ‘Ik heb zelf wel ruime ervaring met *peer reviews* en ik ben, zeker binnen ons eigen onderzoeksfonds, altijd positief onder de indruk geweest van de ernst, degelijkheid en vertrouwtheid met het onderzoeksdomein van beoordelaars.’

Dat er evidente problemen zijn, is voor Sels nog geen reden om het model ‘waarmee de wetenschap is groot geworden’ aan de deur te zetten. ‘Dat er mankementen zijn en dat er voor nieuwe of risicovolle domeinen foute in-

schattingen gebeuren, zal ik niet ontkennen.

De vraag is wat een goed alternatief is en daar krijg ik vaak geen antwoord op. Daar ga ik ook liever verder op in als ik het advies van de werkgroep heb. Ik wil het debat niet op voorhand weggapen.’

Team science

‘We hebben bij het FWO nu een reeks voorstellen ingediend om *peer reviews* meer substantieel en vooral onafhankelijker te maken.’ Voor Sels is het belangrijk dat de kwaliteit strikt bewaakt wordt en dat de evaluatie zo weinig mogelijk in handen is van commissieleden die de eigen universiteit vertegenwoordigen. ‘Reviewers die zich er met drie regels commentaar vanaf maken, moeten eruit.’

Een gedeeltelijke oplossing voor de problemen zou kunnen bestaan in het zogenaamde *team science*, waarbij onderzoekers de mogelijkheid krijgen om hun cv samen te voegen en gezamenlijk projecten in te dienen, vindt Muchez. ‘Onderzoekers die wat minder actief zijn kunnen zo toch deelnemen aan een gezamenlijk project, waarbij de financiering in verhouding blijft tot de eigen bijdrage aan het onderzoek.’

Op 5 december organiseren de initiatiefnemers van de open brief een symposium dat zich moet buigen over de vraag hoe onderzoeksfinanciering ‘anders en beter’ kan. ☺

KU Leuven wil symbolische verschillen in docentenkorps weggommen

Met een nieuwe nota wil het beleid ex-hogeschooldocenten beter waarderen en een duidelijker perspectief geven op hun verdere loopbaan

door [Vinsent Nollet](#)

In 2013 integreerden enkele hogescholen in de Associatie KU Leuven. Daardoor veranderden verschillende hogeschoolopleidingen, zoals industrieel ingenieur, toegepaste taalkunde of handelswetenschappen, in universitaire opleidingen.

Docenten van die ex-hogeschoolopleidingen moesten zich daardoor aanpassen en dat leverde heel wat wrevel op. Ex-hogeschoolpersoneel met OP3-statuut (Onderwijzend Personeel Groep 3) moest zoveel mogelijk integreren of 'inzappen' in het academisch personeel aan KU Leuven met ZAP-statuut (Zelfstandig Academisch Personeel).

Om in te zappen moet een OP3'er zelf aanvraag indienen en aan verschillende, vooral op onderzoek gerichte criteria voldoen. Die criteria waren niet altijd duidelijk. Veel OP3'ers mochten niet inzappen of konden enkel inzappen naar een lagere graad, zoals van hoogleraar naar hoofddocent. Veto berichtte in het verleden al uitvoerig over de problematiek.

Nadruk op verschil

Een ander probleem is eerder symbolisch. OP3 personeel zou nog vaak niet als evenwaardig beschouwd worden als ZAP personeel. Het huidige beleid wil nu een signaal geven aan OP3'ers die sinds de integratie niet ingezapt zijn door veelal symbolische verschillen weg te halen.

Hogeschoolopleidingen hebben vaak een andere structuur. Er is een grote meerderheid aan docenten en een gering aandeel hoofddocenten. Bovendien is het OP3-statuut een uitdovend kader. Sinds de integratie worden geen nieuwe OP3'ers meer gewerfd.

'We hebben een aantal onnodige verschillen gecreëerd tussen beide groepen', stelt rector Luc Sels. Dat is niet verwijtend bedoeld naar degene die die beslissingen genomen heeft. Zie het als een teken van voortschrijdend inzicht.'

'Die verschillen werden gecreëerd om OP3 collega's aan te zetten de stap te zetten naar ZAP', klinkt het. 'Het is echter tijd dat we elkeen op zijn unieke bijdrage waarderen, ook wetende dat som-

mige OP3-collega's nog zo'n 30 jaar actief zullen zijn aan de KU Leuven. Aan hen wil ik een positief signaal geven door hen meer te erkennen, zowel in loopbaankansen als in meer voeling voor de eigenheid van het statuut. Die onnodige verschillen moeten weg.'

'We hebben een aantal onnodige verschillen gecreëerd'

[Luc Sels](#), rector KU Leuven

Symbooldossier

'We hebben het dan over de groep die in het verleden minder toegelegd was op onderzoek en vooral sterke bijdragen leverde als docent. Zij zijn onmisbaar in onze geïntegreerde opleidingen, maar hebben een doorgaans veel beperkter

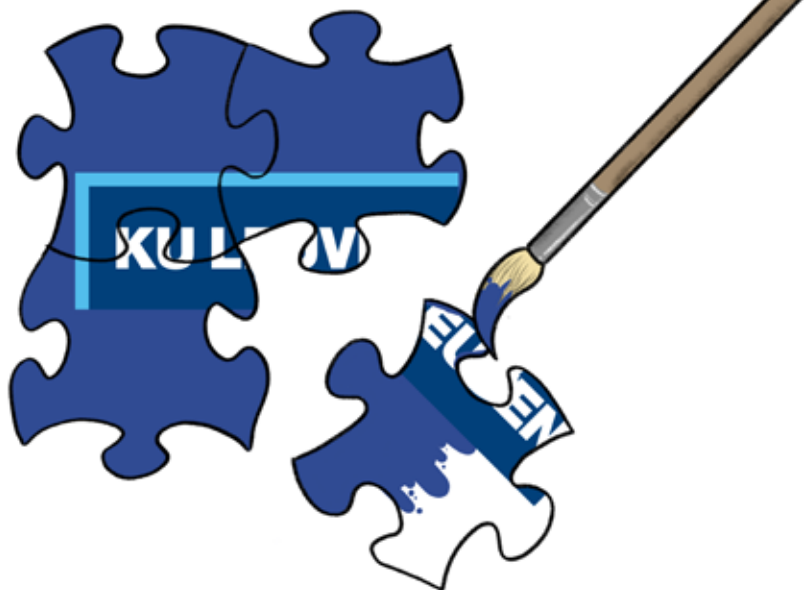
onderzoeksopdracht dan ZAP. Die eigenheid moeten we waarderen, maar tegelijkertijd moeten we een aantal onnodige statutaire verschillen weggommen. In die zin kan je zeggen dat een zekere gelijkheid wordt ingevoerd.'

Vroeger kon OP3 personeel zich aan de hogeschool professor noemen, die titel werd hen afgenomen aan de KU Leuven. 'Nu kan iedereen dat terug. Studenten merken overigens niet dat er een verschil zou zijn.'

'Voor het togarecht geldt hetzelfde. Het is wat potsierlijk als op een campus bij een proclamatie enkel de ZAP'ers een toga kunnen dragen. Dat zijn symbolen die onnodig verschil creëren en te weinig respect betuigen voor de bijdragen die geleverd worden, dus dat trekken we nu gelijk. Het togarecht wordt ook uitgebreid naar docenten'

Aan de andere kant is er nog steeds wel een accent op het verschil in opdracht tussen beide groepen docenten. 'OP3'ers zijn meer gefocust op onderwijs dan de combinatie onderwijs-onderzoek en die eigenheid willen we nu duidelijker naar voren laten komen als het aankomt op promotiecriteria en loopbaanbeleid.'

© Anneka Robeyns

Ambitieuus open access plan doet het voorlopig zonder Vlaanderen

In september van dit jaar kwam de transitie naar *open access* in een stroomversnelling nadat de onderzoeksinstituten van 12 Europese landen 'Plan S' lanceerden. Zet het plan ook zoden aan de dijk?

door [Louis Versweyveld](#)

Heel wat wetenschappelijke publicaties worden gefinancierd door nationale onderzoeksinstituten. In Vlaanderen gebeurt dat via het Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek (FWO), dat instaat voor ongeveer 20% van het onderzoeksgeld van de KU Leuven. De onderzoeksinstituten van 12 Europese landen, waaronder Nederland, willen met 'Plan S' een blok vormen tegen hoge abonnementskosten.

Tegen 2020 moeten alle publicaties die er met overheidsmiddelen gefinancierd worden vrij raadpleegbaar zijn. Onder hen bevindt zich voorlopig niet het Vlaamse FWO of het Waalse *Fonds de la Recherche Scientifique* (F.R.S.). Eind dit jaar staat het FWO voor de beslissing of het Plan S zal incorporeren in zijn beleidsplan voor 2019-2023.

Nieuwe wind

Plan S past in het rijtje van een hele reeks initiatieven die doorheen de jaren de revue passeerden. 'Plan S komt als een sterk signaal, maar het is niet zo dat het letterlijk opvolgen van de stellingen van Plan S per definitie tot een positief resultaat zal leiden', zegt Bart Dumolyn, beleidsmedewerker aan het Departement EWI van de Vlaamse overheid. Verschillende aspecten, zoals hoe er voldoende gecontroleerd kan worden, zijn nog onduidelijk.

Naast het veranderend beleid wordt de transitie naar *open access* ook vooral gedragen door de verschillende businessmodellen van grote uitgever wereldwijd. Ook de cultuur van prestige die bestaat binnen de wetenschap, waarbij de waarde van een publicatie wordt bepaald door het aantal citaties en de impactfactor van het tijdschrift, spelen hierin mee.

Onderzoekers verkiezen prestigieuze tijdschriften zoals *Nature* nog vaak boven de vrij toegankelijke databank van de eigen instelling. Grote uitgeverijen verdienen in het huidige systeem hoop geld aan onderzoek gefinancierd met publieke middelen. 'Waarom kiezen mensen voor *Nature* of een ander traditioneel gesloten tijdschrift? Vanwege de *Journal Impact Factor* en de wijze waarop in de beoordelingen daar de focus op ligt.

© Martijn Stoop

We moeten niet vergeten om naar onszelf te kijken als academische gemeenschap en naar de manier waarop we omgaan met beoordelen', stelt Jeroen Sondervan, *open access* consultant aan Universiteit Utrecht. Een mentaliteitswijziging is nodig, maar die moet ook genoeg ruimte krijgen. Dat de onderzoeksfondsen van 12 Europese landen en één uit Amerika nu de krachten bundelen, is daarom veelbelovend, klinkt het.

Er bestaan vandaag al verschillende vormen van *open access*, waarmee ook Plan S aan de slag gaat. Sondervan: 'Zo wordt er gestreefd naar zogenaamde *peer journals*, of *golden open access*.' Dat betekent dat de auteur van een wetenschappelijke publicatie eenmalig een publicatiekost neertelt bij de uitgever die de publicatiekost dekt.

'Plan S komt als een sterk signaal, maar het zal niet per definitie tot een positief resultaat leiden'

[Bart Dumolyn](#), EWI-medewerker Vlaamse Overheid

Sondervan: 'Een van de belangrijkste punten is een verbod op hybride tijdschriften. Dat zijn tijdschriften die in principe gesloten zijn, maar per artikel de mogelijkheid geven om de publicatie vrij te kopen.' Dit is bij Plan S nog niet geheel duidelijk en bron van veel discussie, maar met Plan S sturen de Europese landen wel duidelijk het signaal naar de tijdschriften toe dat de hybride fase lang genoeg geduurd heeft.

'Green open access wordt meegenomen als

institutioneel recept voor de databanken van universiteiten, waar je als auteur je artikel kan archiveren na een bepaalde embargoperiode.' De KU Leuven focust vooral op dit soort green open access. Via database Lirias worden KU Leuven onderzoekers verplicht hun manuscript op te laden na een embargoperiode van zes of twaalf maanden.

Vlaanderen doet niet mee?

'Vlaanderen is tot nu toe niet meegegaan in de strijd voor één specifiek model van *open access*', zegt Dumolyn. 'Daarmee werd correct ingeschat dat verschillende vormen naast elkaar zullen blijven bestaan.' De insteek van het Departement EWI is daarmee om niet te hard een enkel model te pushen voor duidelijk is op welke wegen de transitie naar *open access* zal inslaan. Eind dit jaar valt er een beslissing over of het FWO al dan niet zal toetreden.

De Jonge Academie, een interdisciplinaire en interuniversitaire ontmoetingsplaats van jonge toponderzoekers, ziet alvast verschillende mogelijke interpretaties van Plan S. In hun statement beschrijven ze twee scenario's: een voorbeeldig ideaal en een apocalyptisch doemscenario, beiden compatibel met Plan S.

In het positieve scenario evolueert men naar 'diamanten' *open access*, waarbij onderzoeksfondsen tijdschriften rechtstreeks en transparant ondersteunen, en wordt de oligopolie van de grote tijdschriften gebroken. In het doemscenario ontstaat verplichte gouden *open access* met torenhoge publicatiekost. Die zou het systeem financieel onhaalbaar maken en leiden tot een nog grotere 'publish or perish'-mentaliteit en een groeiende kloof tussen de verschillende onderzoekscentra wereldwijd.⊗

Is illustreren op jouw lijf geschreven?

Veto zoekt talent. Leer ons kennen tijdens onze redactievergadering.
Elke vrijdag om 16u bij Veto ('s-Meiersstraat 5)

Religieuze raakpunten verbinden

Een portret: Andrei Dektyaryov

‘Goedendag, wij komen ons geloof verkondigen’. Wie een deurbel bezit, klinkt deze uitspraak vast niet onbekend in de oren. Maar wat valt er meer te vertellen over Jehovah’s Getuigen?

Elke editie interviewt Veto een student die een bepaalde religie aanhangt. Wat betekent dat voor hen?

© Daan Delespaul

door [Mirjam Eren](#) en [Daan Delespaul](#)

Andrei Dektyaryov, zoon van twee Russen, werd geboren in Kazachstan, een voormalige republiek binnen de strikt atheïstische Sovjet-Unie. Het verbod op religieuze diensten zorgde voor een enorme levensbeschouwelijk leegte en veel mensen misten een houvast in hun leven. Een Bijbel op zak hebben, was illegaal.

Het is in die context dat zijn moeder aan de praat raakte met twee Getuigen van Jehovah aan haar deur. ‘Ze vertelden dat er een Nieuwe Wereld zou komen en in dat idee vond mijn moeder steun.’ De Getuigen van Jehovah wisten duidelijk te charmeren, want vele jaren later zijn Andrei’s ouders toegewijde leden van de Russische Jehovah-gemeenschap in België.

Ik vind het veel aannemelijker om te geloven wat de religies gemeenschappelijk hebben, dan wat er verschilt

Een andere blik op het geloof

Zelf nam Andrei tot zijn 12e deel aan de diensten, maar in zijn tienerjaren verloor hij de voeling met het geloof. ‘Ik had als tiener veel minder vrijheid dan mijn leeftijdsgenoten. Als je op die leeftijd in zo’n dienst twee uur moet zitten luisteren naar hoe je als iemand je slaat de andere wang moet aanbieden, voelt dat alsof je je zwak toont. Ik wilde dat niet.’

Andrei leert een katholieke vriend kennen die hem een andere blik biedt op de Bijbel en hij gaat zelf op onderzoek uit. ‘Dat gaf me een veel beter inzicht in de Bijbel. Toen ik er bovendien achter

kwam dat de Getuigen van Jehovah pas in de 18de eeuw zijn ontstaan, vroeg ik me af waarom die vertakking van het christendom eigenlijk bestond, terwijl het christendom zelf eigenlijk al zo goed is.’

Momenteel beschouwt Andrei, die Religiewetenschappen gaan studeren is, zichzelf eerder als een oecumenisch gelovige, die alle raakpunten tussen de drie Abrahamitische godsdiensten probeert te verbinden. ‘Ik vind het ook veel aannemelijker om te geloven in alles wat de islam, het christendom en het jodendom gemeenschappelijk hebben dan in die kleine verschillen tussen de drie.’

Verspreid het Woord

Jehovah’s Getuigen zijn een soort splintergroep van het christendom die een andere interpretatie geven aan de Bijbel, een striktere lezing. De Jehovah-vergaderingen bestaan uit lezingen van Getuigen die hun interpretatie met de gemeenschap delen. Waar Jezus volgens de christenen aan een kruis stierf, was dit volgens de Jehovah’s aan een ordinaire paal.

Die verschillende interpretaties vertalen zich ook in de praktijk. In de Bijbel staat dat je geen bloed van een ander mag opnemen, dus bloedtransfusies zijn de facto verboden. In de Bijbel vraagt Jezus aan zijn getuigen het woord van God

‘Vergeving is er enkel als je echt smeekt om vergiffenis en aan de hand van daden kan aantonen dat je veranderd bent’

te verspreiden, dus is dat wat de Jehovah's Getuigen letterlijk doen. 'Mensen zijn niet blind voor wat er in de wereld gebeurt, en die gebeurtenissen zijn niet altijd zo positief. Jehova's Getuigen willen dat de mensen echter zien en weten dat er een Nieuwe Wereld komt. Wanneer die Nieuwe Wereld er is, zullen het immers enkel de echte gelovigen zijn, zij dus, die de Tijd des Oordeels doorstaan.'

'Op school mocht ik geen traktaties aannemen voor de verjaardagen van klasgenoten, of snoep voor Sinterklaas'

Toch zijn de Jehovah's niet noodzakelijk de sekte die veel mensen erin zien. Het is eigenlijk een open gemeenschap met een gesloten visie op de Bijbel. 'Jehovah is niet gesloten in die zin dat het één bepaalde groep is die niet praat met andere mensen. De vergaderingen staan open voor iedereen, als nieuw lid wordt je verwelkomd en voel je je meteen thuis. Ze zijn eerder gesloten

'Als je op die leeftijd in zo'n dienst twee uur moet zitten luisteren naar hoe je als iemand je slaat de andere wang moet aanbieden, voelt dat alsof je je zwak toont'

op vlak van het maken van eigen keuzes. Je wordt verondersteld te gehoorzamen aan de Bijbel. Doe je dat niet of gebeurt er iets slechts - laat ons zeggen dat je drugs hebt gebruikt en je gaat naar iemand in de gemeenschap toe om dat op te biechten - dan kan je meteen uitgesloten worden.

Dat is dan zo extreem dat er ook niet meer met jou gepraat wordt. Vergeving is er enkel als je echt smeekt om vergiffenis en aan de hand van daden kan aantonen dat je veranderd bent.'

Dura lex... sed lex

Jehovah's vieren geen Kerst, Nieuwjaar of Sinterklaas, maar ook geen verjaardagen. 'Als kind vierde ik mijn verjaardagen alleen, vanaf mijn 18e met vrienden. Op school mocht ik geen traktaties aannemen voor de verjaardagen van klasgenoten, of snoep voor Sinterklaas. Dat heeft voor een kind wel een impact. Wat niet wil zeggen dat ik daar niet tegen gezondigd heb, natuurlijk...'

Zijn kinderen zou Andrei laten proeven van alle religies en hen aanmoedigen op onderzoek uit te gaan naar wat bij hen past, net zoals hij heeft gedaan. 'Al denk ik dat mijn ouders wel hun Jehovah-stempel op de opvoeding zouden proberen drukken.'

Geloof is wel een discussiepunt tussen Andrei en zijn moeder. 'We kunnen eindeloze discussies hebben over hoe Jehovah's de Bijbel interpreteren. Onlangs vertelde ik mijn moeder dat ik graag voor de kerk zou trouwen. Zij zei dat ze dan niet zou komen.'

Ook de twee broers van Andrei stapten van het Jehovah-geloof af. 'Mijn moeder heeft in Jehovah iets gevonden wat haar ziel verlicht en dat wilde ze doorgeven aan haar drie zoons. Ik begrijp wel dat het voor haar moeilijk is om te zien dat het voor ons niet hetzelfde betekent als voor haar.' Al wil dat niet zeggen dat ze daardoor een minder hecht gezin vormen.☺

Hoe hoger de functie, hoe minder vrouwen aanwezig, ook aan de universiteit

Op een goede universiteit is plaats voor iedereen. En nog belangrijker, voor iedereen evenveel. Hoe staat het met de vrouwen in deze groep en welke initiatieven dienen de aanwezigheid te versterken?

door [Lien De Proost en Rani Goelen](#)

Op de website van Diversiteitsbeleid KU Leuven vinden we cijfers over de aanwezigheid van vrouwelijke werknemers aan onze universiteit. In het totaal was in december 2015 iets meer dan 27 procent van het zelfstandig academisch personeel vrouw. Naar 2017 toe is dat aantal gestegen met ongeveer twee procent.

Hoewel dit cijfer niet per se zorgwekkend is, is het volgende feit dat wel. Het aantal vrouwen lijkt significant te dalen per trede op de academische ladder. In cijfers van 2017 zien we dat in de groep docenten de vrouwen door 41 procent vertegenwoordigd worden. Ongeveer 31 procent van de hoofddocenten is vrouw, slechts 26 procent van de hoogleraren en ten slotte is slechts 16 procent van alle gewoon hoogleraren van de KU Leuven vrouw.

Wat deze cijfers significant maakt, is dat wel bijna 51 procent van de masterdiploma's aan de KU Leuven behaald wordt door vrouwen. Van de doctorandi zijn ongeveer 45 procent vrouw en ook in de groep van de postdocs zijn vrouwen nog door een goede 38 procent vertegenwoordigd.

Ons bewust zijnde van een aantal sterke vrouwen aan de KU Leuven-top die niet uit het oog te verliezen zijn, kunnen we deze cijfers toch als schrijnend omschrijven. En wij zijn blijkbaar niet

de enigen die dit vinden. Onder andere in de Leuvense faculteiten Hoger Instituut voor Wijsbegeerte en Rechtsgeleerdheid huizen initiatieven die reeds heel wat beweging opwekten.

Een lunch voor de vrouw alleen

Sinds een aantal jaar worden aan het HIW *Female Student Lunches* georganiseerd. Dit initiatief werd in het leven geroepen door een samenwerking tussen de twee enige vrouwelijke professoren aan de faculteit, professor Karin de Boer en professor Julia Jansen.

Het idee kwam er niet zomaar. Zo stelt De Boer: 'We zijn ermee begonnen omdat bekend is dat goede vrouwelijke studenten vaker afhaken dan even goede mannelijke studenten. Daarom leek het ons verstandig om af en toe die vrouwelijke studenten bij elkaar te laten komen om eventuele zorgen of obstakels te bespreken, maar ook om positieve voorbeelden te geven in de vorm van lezingen van PhD-studenten en vrouwelijke postdocs die wel zijn doorgegaan.'

Dat feminisme hier effectief *gelijkheid* betekent, wordt duidelijk in de visie van De Boer: 'Ook mannelijke studenten zouden baat hebben bij vergelijkbare mogelijkheden om van gedachten te wisselen over twijfels, rolmodellen en de verhouding werk-privéleven. Ik kan me voorstellen dat sommigen zich afvragen waarom vrouwen nu die aandacht krijgen die misschien ook voor

mannen zinvol zou kunnen zijn. Die vraag is denk ik ook terecht.' *De Female Student Lunches* zijn duidelijk niet zomaar koffieklets. De telkens ongeveer vijftien aanwezige leden laten zich inspireren door elkaar. 'Er wordt vaak ook onderling advies gegeven, bijvoorbeeld over bepaalde dynamieken binnen werkgroepen. Het gaat hier om ondersteuning van elkaar, maar ook om het identificeren van gemarkeerde redenen om niet verder te willen gaan als vrouw.'

'We zijn absoluut geen clubje vrouwen dat samenkomt om te zeuren over mannen'

[Marie Spinoy](#), *Lean In Leuven Law*

Wat de klim op de academische ladder voor een vrouw moeilijker maakt, is niet meteen duidelijk. Zo stelt De Boer: 'Een belangrijk element is zeker het ontbreken van voldoende positieve rolmodellen. Verder zijn er ook zaken die met de cultuur te maken kunnen hebben; situaties waarin vrouwelijke studenten minder snel hun stem laten horen, bijvoorbeeld in een bepaalde werkgroep of college. Ook speelt een negatief zelfbeeld of onzekerheid misschien een rol.'

Leanin' Law voor de vrouw

Ook aan de faculteit Rechtsgeleerdheid blijft initiatief niet uit. In 2016 werd het project *Lean In Leuven Law* opgericht door een aantal (mannelijke en vrouwelijke) assistenten, waaronder Françoise Auvray.

'We zijn ermee begonnen omdat bekend is dat goede vrouwelijke studenten vaker afhaken dan even goede mannelijke studenten'

[Karin de Boer](#), *professor aan het HIW*

De organisatie werd geïnspireerd door het model ontworpen Sheryl Sandberg (COO van Facebook) in 2013. ‘We zagen dat zulke projecten in Amerika vorm aannamen en vonden dat er in Leuven ook aandacht moest komen voor genderongelijkheid’, aldus Auvray. ‘Hoewel we de structuur van Sandberg over de jaren hebben laten vallen, blijft het kernidee hetzelfde: mannen en vrouwen allebei meer laten leunen naar taken die niet binnen hun respectievelijke genderstereotypen vallen.’

‘Vrouwen zetten zichzelf soms in de hoek door niet eens te appliceren voor hogere posities’

Marie Spinoy, *Lean In Leuven Law*

‘We zijn absoluut geen clubje vrouwen dat samenkomt om te zeuren over mannen, we willen die stereotypen over feminisme voorbij’, zo zegt Marie Spinoy, sinds dit jaar begonnen aan haar doctoraat over discriminatierecht.

‘Ook mannelijke studenten zouden baat hebben bij mogelijkheden om van gedachten te wisselen over twijfels, rolmodellen en de verhouding werk-privéleven’

Karin de Boer, *professor aan het HIW*

‘We proberen daarom ook mannen aan te trekken. Op het niveau van de lezingen lukt dat vrij goed, op het vlak van publiek nog iets minder. Het is een uitdaging waar we ons voor willen inzetten, zo ging onze eerste lezing over vaderschapsverlof. Het is voor mannen vaak moeilijk om dat aan te vragen, en zulke problematieken willen we ook bespreekbaar maken.’

Sinds dit jaar krijgt *Lean In* ook beperkte financiële steun van het rectoraat, waardoor ze bijvoorbeeld de verplaatsingskosten van hun sprekers kunnen vergoeden. ‘Bij *Lean In Law* staat bewustwording centraal. Vrouwen zetten zichzelf soms in de hoek door niet eens te appliceren voor hogere posities, en dat willen wij voorkomen’, aldus Spinoy.

Blijven vechten op de goede weg

Hoewel we op de goede weg lijken te zijn, kunnen we nog niet stellen dat het doel bereikt is. Het doel is namelijk niet enkel een 50-50 indeling van het universiteitspersoneel. Gendergelijkheid draait niet louter om cijfers, en uit zich vaak in subtiele aspecten van zowel iemands persoonlijk als professioneel leven. Als er zich problemen voordoen moeten deze in een veilige sfeer besproken kunnen worden. Hoop is gevestigd op het nieuwe beleidsplan Diversiteit van 2018. Ann Gils, voorzitter van de werkgroep Vrouw & Universiteit, zei vorig jaar in *Veto*: ‘Het zijn voornamelijk mannen die zichzelf durven ophemelen en in de verf te zetten, waardoor uiteindelijk minder vrouwen gekozen worden.’ Laat hierbij dus duidelijk zijn wat de vrouw te doen staat: *hell yeah, you can!* ☺

© Ira Gielis

‘Als je alleen mikt op ambitie en je professionele leven, wat een arm mens ben je dan niet’

Professor Van Molle ging eerder dit jaar op emeritaat met opdracht. Ze blikt terug op een carrière waarin ze toch vaak ‘de eerste’ was. Aan breicursussen en bloemschikken denkt ze nog lang niet.

door [Rani Goelen](#)

U was de eerste vastbenoemde vrouwelijke professor in het departement Geschiedenis. Was het een moeilijke weg daarheen?

Leen Van Molle: ‘Ik begrijp de vraag, maar het ging vlotter dan je lijkt te denken. Dat meisjes Geschiedenis studeerden was al een traditie sinds de jaren 1920. Er waren wél andere vrouwelijke doctoraatsstudenten, sommige ouder dan ik. Ik heb er nooit bij stilgestaan tot een oudere mannelijke prof me zei “Jij bent de eerste vrouwelijke prof in Geschiedenis”. Toen dacht ik: “Tiens, inderdaad”. Er waren wel vrouwelijke profen in andere departementen hoor, Geschiedenis was daar vrij laat in.’

Dus voor u voelde het niet direct als een pioniersrol?

‘Toen iemand het zei, ben ik het gaan bekijken. Ik ben wel benoemd door mannelijke professo-

ren natuurlijk. Je mag niet onderschatten hoe de samenleving aan het veranderen was toen. Er was een zekere welwillendheid en fierheid van “Oef, we hebben eindelijk een vrouw”. Iedereen verwacht een heldenverhaal, maar ik heb geen heldendaden gesteld.’

‘De studenten voelden dat wel als een verandering. Collega Idesbald Goddeeris vertelt dat vaak, over zijn eerste les Nieuwste Tijd. Er kwam zo’n madammeke binnen, en hij dacht “dat is de assistente die materialen komt klaarzetten”, totdat ik begon les te geven.’

Waren er nooit moeilijkheden?

Er was tegelijkertijd ook wel een zekere onwennigheid die soms tot komische situaties leidde. Wat doe je met een vrouw in verwachting bijvoorbeeld? Ik heb een mannelijke collega gehad, die in het ziekenhuis stond een paar dagen na de eerste geboorte, met de boodschap dat “wat ik hem beloofde wel snel af moest geraken hé”

Oei, dat klinkt wat onwennig

‘(lacht) Ja, dat wel.

Ik heb drie kinderen gekregen, in drie tijdelijke statuten, zonder compensatie. Ik was gewoon drie maanden kwijt, als ik niet doorwerkte. Het project loopt gewoon door. Ik moest dus blijven doorwerken tijdens mijn zwangerschap. Dat is nu gelukkig gemakkelijker.’

Was er afgunst van de mannelijke collega’s, die uw positie wilden?

‘Neen, dat zou ik niet zeggen of daar heb ik toch geen weet van. Als er zich al een vorm van ongelijke behandeling voordeed, dan speelde dat op een subtieler niveau. Een idee dat je aanbrengt op een vergadering en dat opeens van geslacht verandert, alsof meneer X het heeft bedacht. Dat is een mechanisme dat vele vrouwelijke collega’s wel zullen herkennen.

Of tijdens de predeliberatie van een doctoraat een vraag opwerpen, die tijdens de openbare verdediging voor je neus weggekaapt wordt door een mannelijke collega. Als het zich nog zou voordoen, zou ik het luidop in de zaal laten horen, toen was ik te braaf.’

‘Nu zou ik luidkeels protesteren als mijn idee toegeëigend werd door een mannelijke collega. Toen was ik nog te braaf’

Vanaf de jaren negentig begon u te publiceren over vrouwengeschiedenis, van waar de interesse? Voordien focuste u vooral op agrarische en rurale geschiedenis.

‘In 1992 werd ik opeens gevraagd om mee te doen aan een debat georganiseerd door een groep van jonge historici over gender history, wat toen pas in ontwikkeling was. Ik heb eerst geweigerd met het argument “Ik weet daar helemaal niets van.” Toen kreeg ik de reactie “Euh ja maar jij bent de enige vrouw hier.” Ik ben me beginnen inlezen, het begon me te fascineren en ik dacht “Potverdikké, ik mis hier wat.”

Kort daarna kreeg ik van Miet Smet, staatssecretaris voor gelijke kansen, de kans om een project te realiseren rond vrouwengeschiedenis. Er moest wel op één week tijd een projectvoorstel op tafel liggen, tussen Kerstmis en Nieuwjaar. Dat werd het begin van een jarenlange samenwerking voor verschillende projecten met Éliane Gubin, toen professor aan de ULB. Die samenwerking leidde ook tot de oprichting van het federale Archiefcentrum voor Vrouwengeschiedenis in Brussel, dat nog steeds goed functioneert.’

‘Mannen moeten ook toegelaten worden in huishoudelijke en zorgtaken’

In een interview met Veto in 1997 (getiteld: ‘Vrouw stoot door het glazen plafond’) zei u over de manier waarop feminisme zich ontwikkeld heeft: ‘Het huidige feminisme is misschien minder geëngageerd en veel kalmer, maar maakt ook minder fouten. Het extremisme van toen is weg. Nu wordt er meer gemikt op beslissingsorganen, probeert men via de politieke weg resultaten te bereiken, volgens mij met meer succes.’ Bent u het nog steeds met deze uitspraak eens, of zou u vrouwen aanmoedigen terug op de barricades te kruipen?

‘Je moet die quote natuurlijk in de toenmalige context zien. In 1997 werd feminisme nog heel gemakkelijk geassocieerd met de tweede feministische golf uit de jaren 1970, die rondliep met slogans als “baas in eigen buik” en “recht op roken”, wat toen voor velen choquerende taal was.

Toch ben ik geschrokken van de resultaten van een kleine enquête onder mijn studenten in de late jaren 1990 met onder andere de vraag: “Geef eens een definitie van feminisme.” En voor veel studenten stond dat toen gelijk met radicalisme en zelfs mannenhaat.’

Zou dat nu nog het geval zijn?

‘Dat weet ik niet, misschien zou de enquête eens moeten worden overgedaan. Want dat is toch wel een heel eng, zelfs zwaar vertekend beeld van het begrip van feminisme. Er wordt ook te vaak nog herhaald dat er een eerste en een tweede feministische golf was, als was er daartussen radiostilte. Zo was het natuurlijk niet, wetgevend werk en maatschappelijke veranderingen liepen veel trager. Die trage werkwijzen hebben meer diepgaand gewerkt dan het radicalisme van de jaren zeventig.

Tegelijkertijd mag die stille werking de dingen niet doen ondersneeuwen, het gaat nog steeds om sociale ongelijkheid. Daar moet je bewustzijn voor blijven houden, want anders slaat de slinger terug.’

© Rani Goelen

Hoe ziet u het feminisme van vandaag?

‘Het is nooit goed om op een kant van gender te mikken. Net zoals vrouwen het glazen plafond breken en verder willen gaan in hun professionele carrière moeten mannen ook de kans krijgen om zorgtaken en huiselijke taken op zich te nemen.

Het is een kwestie van evenwichtiger ‘mensenworden’. Als je alleen maar mikt op een professioneel leven, wat een arm mens ben je dan niet. Net zoals een vrouw die alleen huishoudelijke taken heeft kunnen doen ook veel ervaringen mist.’

Heeft u nog leuke toekomstplannen nu u op emeritaat bent?

‘Er is niet veel veranderd, behalve dat ik één vak geef in de plaats van vijf. Verder begeleid ik nog een paar masterproeven, enkele doctoraten, dan zijn er voorzitterschappen en nog wat.’

Grootmoeder spelen behoort natuurlijk ook tot mijn takenpakket. ik heb vier kleinkinderen. Mijn eigen promotor, Lode Wils is pas recent gestopt met schrijven, op negentigjarige leeftijd. Of ik even lang doorga als hij, dat weet ik nog niet... (lacht).’

‘Ik ben ooit geschrokken van een kleine enquête die ik afnam in de les. Voor veel studenten stond feminisme gelijk met mannenhaat’

Towards a PhD: info session

- Do you have a passion for research? Would you like to know more about possibilities to do a PhD at KU Leuven? Then join our PhD information session!
- All master students in Science, Engineering & Technology and Biomedical Sciences are welcome!

Monday 26 November 2018 • 7.00 pm
Aud. Max Weber • Parkstraat 51

med.kuleuven.be/yfay

REGISTER FOR BIOMED: <https://tinyurl.com/blomed-phd>

REGISTER FOR SET: <https://tinyurl.com/set-phd>

ORGANIZED BY: Arenberg Doctoral School & Doctoral School of Biomedical Sciences

M-USEUMNACHT

WOENSDAG 28 NOVEMBER
19u-24u

UUR KULTUUR

GRATIS
CULTUURKAART KULEUVEN

5 EURO
STUDENTEN EN PERSOONEL KULEUVEN

12 EURO

WWW.KULEUVEN.BE/CULTUUR

EEN INITIATIEF VAN **KU LEUVEN**

IN SAMENWERKING MET **MUSEUM LEUVEN**

Festival of Leuven
2018-2019 — **Bezoek Opendeuren**
in Leuven en Omstreken

Gezocht: scherpzinnige hofnarren (M/V)

Lachen is gezond. Humor helpt ons de dingen te relativieren. Maar humor is ook gevaarlijk: hoe paradoxaal het ook moge klinken, een doordacht gebruik is aangewezen.

door [Vincent Cuypers](#)

Er bestaat de laatste tijd nogal wat consternatie over het gebruik van humor. Groot was de verontwaardiging omtrent de weinig smaakvolle 'memes' van jongerenclub 'Schild en Vrienden', of de 'chocomoussemop' van de Ninoofse kandidaat-burgemeester Guy D'haeseleer, maar even groot was de roep om het 'recht op humor' na de aanslagen op het Franse satirische blad Charlie Hebdo in 2015, en even groot is het succes van politieke satire op televisie, of het nu in Amerika is, in Nederland of bij ons. De zaak eens vanop afstand bekijken is dus aangewezen.

Godfried Bomans, Nederlands auteur en mediafiguur, en zelf een groot humorist, onderstreept hoe belangrijk het is met dingen te kunnen lachen. Het behoedt je voor fanatisme en geeft 'ruimte en visie, en het vermogen zich in de ander te verplaatsen'. Humor is immers volgens Bomans het vermogen 'de dingen betrekkelijk' te zien, te relativieren. In een tijd waarin fanatisme en radicalisme op vele fronten hoogtij vieren, is dat niet onbelangrijk. De Franse filosoof Bergson wijst in dezelfde richting. Met iets lachen impliceert dat je tijdelijk loskomt van de gevoelens en de betrokkenheid die je bij iets hebt. Je kunt niet lachen en tegelijk boos of verdrietig zijn. Wie uitglijdt over een bananenschil, kan daar in het begin niet om lachen: men heeft zich bezeerd, en men schaamt zich. Door met de zaak te lachen ga je inzien dat het allemaal zo erg nog niet is, niet waard om je erover op te winden. Met ruzie is het net zo. Op het moment dat je ruzie maakt, lijkt heel de wereld van dat conflict af te hangen. Er samen om lachen helpt de zaak te ontmythen en in te zien dat ruzie maken nergens goed voor is.

De intellectuele functie van humor is dus om je er op te wijzen wanneer je te veel in de zaken opgaat. Ook in de politiek is dat belangrijk. De vele politieke satire heeft dus een belangrijke rol. Dat relativieren echter,

is volgens Bomans niet mogelijk zonder een maatstaf waarmee de ernst van de zaken gemeten wordt. Als humor de dingen op hun ware grootte plaatst, in het licht van de hele werkelijkheid, dan is het nodig de ware grootte van de dingen te kunnen herkennen. Bomans wijst daar op een belangrijk punt. Het voorval met de bananenschil, een ordinaire ruzie, en heel wat elementen uit de politiek zijn betrekkelijk klein. Andere zaken, de Holocaust, en hongersnoden in Afrika, zijn dan weer groot, en moeten ook als dusdanig worden erkend.

Zijn we het talent om de ernst en onernst van de dingen in te schatten niet aan het verliezen?

Ik vraag me af, of we dat talent, om de ware grootte, de ware ernst of onernst van de dingen in te schatten, niet aan het verliezen zijn, en wel in twee richtingen. Dat talent ontbreekt bij Schild en Vrienden en bij D'haeseleer, en zij zijn niet de enigen. Sommige zaken raken te diep om mee te lachen. Je moet dat kunnen inzien. Anderzijds is het teleurstellend hoe snel mensen in een kramp schieten wanneer bepaalde zaken met een kwinkslag aan de kaak gesteld worden. Zelfs politici moeten zichzelf kunnen relativieren. Ontzag voor het grote, lachen met het kleine, om het kleine in het licht van het grote klein te houden: dat is de functie van humor, en dat vergt fijngevoeligheid. Volgens Bomans konden vroeger alleen de scherpste intellectuelen hofnar worden. Fijnzinnige hofnarren kunnen zich bij dezen melden voor een roemrijke carrière! ☺

De Splinter bevat een mening van de auteur. Ze bevat niet de mening van de redactie.

‘De Egyptische drang om te vechten is gebroken’

Drie jaar gevangenschap in het Egypte van al-Sisi kregen haar niet klein. Veto sprak met mensenrechtenactiviste Aya Hijazi.

door [Jef Cauwenberghs](#), [Jander Van Meerbeek](#)

‘We are very happy to have Aya back home’, verkondigt een zelfzekere Trump in de lente van 2017 voor een horde journalisten in the oval office van het Witte Huis. Hijazi zelf zit naast de president en glimlacht verlegen terwijl ze de gekende stevige handdruk ontvangt. Het kan verkeren.

Drie jaar eerder maakte ze kennis met de tralies van een Egyptische gevangenis. De Amerikaanse activiste, die daarnaast ook nog een Egyptisch paspoort heeft, werd door het regime van generaal al-Sisi beschuldigd van mensensmokkel en kidnapping. Dat terwijl ze zich met haar NGO Belady juist inzette voor straatkinderen in de groeiende armoede van Egypte.

Het had heel wat voeten in de aarde maar na meerdere jaren, rondjes lobbywerk en een controversieel bezoek van al-Sisi aan Washington kreeg Hijazi uiteindelijk haar vrijheid terug. Zij wel, maar vele anderen niet. Vrij en blij? Hijazi’s strijd gaat verder.

Je bent nu iets meer dan een jaar weer vrij. Hoe kabbelt het leven verder?

‘Eerlijk? Het is best moeilijk om de draad weer op te pikken na mijn gevangenschap. Mijn man die voordien nooit in de VS heeft gewoond is mee verhuisd. We hebben onze NGO weer opgezet maar nu vanuit Amerika. Voordien werkten we in Egypte rond straatkinderen. Nu doen we soortgelijk werk voor minderjarige, politiek gevangenen.’

Maar vanuit de VS dus. Omdat je Egypte niet meer binnen mag?

‘Door na mijn vrijlating mijn Egyptisch paspoort in te trekken heeft de staat een duidelijk statement gemaakt. Of ik krijg geen visum meer, of ik word als ‘buitenlandse spionne’ meteen weer in de gevangenis gegoooid. Al hoop ik uiteraard op een dag terug te keren.’

Hoe was je tijd achter de tralies?

‘Als vrouw en Amerikaans staatsburger had ik het wel beter dan andere gevangenen. Ik mocht nog kranten, boeken en magazines lezen. Mannen kregen bijvoorbeeld niet eens een matras en werden bijna dagelijks geslagen. Maar goed, ik had het mentaal wel moeilijk. Soms wou ik opgeven maar dan dacht in aan het gevecht dat we aan het leveren waren.’

De beelden van je terugkeer gingen de wereld rond. Uiteindelijk belandde je voor een horde camera’s op een stoel naast Trump in het Witte Huis. Een man die je vrij hielp maar tegelijk niet meteen de gemakkelijkste plek voor een mensenrechtenactiviste.

(lacht) ‘Hoe moet ik dit zeggen? Hij was niet de president van mijn keuze. Ik sta mijlenver af van de idealen van Trump.’

Het feit dat ik samen met hem voor die camera’s zat, maakt dat ik ook in een zeer moeilijke positie verkeerde.

Nog moeilijker was dat ik daar niet echt als een mensenrechtenactiviste kon spreken.

Maar uiteindelijk heeft hij wel het leven van mijn man en ik en zeven anderen gered.’

Het is toch vreemd. Trump die voor de vrijheid van een mensenrechtenactivist pleit maar in eenzelfde adem migrantenkinderen in kooien opsluit.

‘Trump bekeek me eerder als een Amerikaanse staatsburger dan als een mensenrechtenactivist. Het is niet dat hij zich echt inzet voor mensenrechten in Egypte. Daarvoor zijn zijn banden met het regime ook te goed.’

Je vrijlating kwam er niet toevallig nadat al-Sisi enkele weken daarvoor op dezelfde stoel als jij in het Witte Huis zat. Ook dat klinkt weer erg dubbel.

‘Dat was een onverwachte winst voor mij maar een even onverwacht verlies voor mensenrechten in Egypte. Andere gevangenen zitten nog altijd vast.’

Door Sisi in het Witte Huis te ontvangen, wat onder de vorige regering ondenkbaar was,

‘Trump bekeek me eerder als een Amerikaans staatsburger dan als mensenrechtenactivist’

‘Het bezoek van Sisi aan Trump was een onverwachte winst voor mij maar een onverwacht verlies voor de mensenrechten’

legitimeert Trump wel deels wat er gaande is in Egypte. Sisi hoopte ook gewoon op een verderzetting van de wapenhandel met en hulp aan het regime. Zijn bezoek was een deal op zich, genoeg om mijn vrijlating te krijgen.’

Trump pochte wel dat hij erin slaagde waar Obama in faalde, namelijk jou vrij krijgen.

Hoezeer ik ook achter Obama sta, zijn regering heeft me inderdaad niet vrij gekregen. Ik heb zelfs het gevoel dat hij naar het einde toe het Midden-Oosten, Egypte specifieker, opgaf. De banden met het militaire regime waren bijzonder slecht. Dat is een momentum dat Trump bij zijn aanstelling wel gegrepen heeft.

Hoe vind je dat de rest van het Westen zich opstelt tegenover het regime?

‘Ze doen niet genoeg. Frankrijk is het ergst. Macron zegt letterlijk dat hij Sisi geen lessen in mensenrechten gaat geven. Hij gaat gewoon door met het verkopen van wapens aan de Egyptische staat en Saudi-Arabië. Veel andere landen hebben Egypte denk ik al opgegeven.’

Het is vandaag iets meer dan zeven jaar na de Arabische Lente. Is het de paradox dat een revolutie die voor meer vrijheid en mensenrechten moest zorgen er juist voor gezorgd heeft dat veel mensen nu slechter af zijn?

‘Dat is niet eerlijk om te stellen. Het is de counterrevolutie die voor problemen heeft gezorgd. Mensen dachten lang dat het leger aan hun kant stond. Dat ze hen wel zouden beschermen. Nu komt er eindelijk het besef dat dat niet zo is. De economie keldert, de prijzen gaan de hoogte in. Een metroticket kostte vroeger één pond, nu tien. De middenklasse wordt arm. Niemand in een regering die geleid wordt door militairen heeft expertise of een plan.’

In Irak hadden veel mensen na de omverwerping van Saddam Hussein een soort nostalgie naar de tijd onder hun voormalige leider. Heeft Egypte dat punt ook bereikt? Was het beter onder Mubarak?

‘Irak kreeg te maken met een Amerikaanse invasie waar niemand om vroeg. Egypte kende een revolutie door de burgers zelf ontzettend.

Maar ja, het leven was beter onder Mubarak. Mensen hadden ergens nog de keuze die ze nu niet meer hebben.’

Je werkte in Egypte nauw samen met jongeren. Groeit er iets dat kan uitmonden in een nieuwe opstand?

‘Je voelt inderdaad een groot gevoel van ongenoegen maar tegelijkertijd ook van machteloosheid. Ze voelen zich in de steek gelaten door iedereen. De meesten willen als het kan het land verlaten of gewoon een job krijgen. Ze leven van dag tot dag. Ze hopen dat de revolutie van 2011 zich herhaalt maar de hoop is niet groot. Mensen zijn arm en de drang om te vechten is gebroken.’

Waarom? Sociale media zette de Arabische Lente in gang. Tegenwoordig heeft iedereen een smartphone. De mogelijkheden zijn eindeloos.

‘De vernieuwing is er af. In aanloop naar de revolutie waren sociale media iets waar de politie nog niets van af wist. Het militaire apparaat kon er niet mee overweg. Machtshebbers wisten niet welke impact Twitter had. Nu weten ze dat wel en hebben ze de informatiestromen stevig ingedijkt. We kunnen je zelfs al ‘like’ geeft. We communiceren nog wel via versleutelde kanalen als Signal maar daar krijg je geen massa’s mee op de been. En mocht dat toch zo zijn, dan laat Sisi ze gewoon doodschieten.’

Dan kan een reactie van de internationale gemeenschap toch niet uitblijven?

‘Denk je? Sisi verwijst naar de vluchtelingenstromen uit Syrië waar Europa mee kampt. Hij houdt de Egyptische bevolking in bedwang. Als hij wil, komen daar nog eens miljoenen vluchtelingen bij, iets wat Europa absoluut niet wil. Egypte zorgt bovendien ook voor stabiliteit met Israël. Er spelen te veel belangen mee.’

Moet al-Sisi voor het Internationaal Strafhof in Den Haag verschijnen?

‘Ja, hij heeft zoveel bloed aan zijn handen dat dat gepast zou zijn. Een veroordeling zou een mooi voorbeeld zijn. Al vertrouw ik niet veel op de slagkracht van internationale instellingen.’
Ben je nog wel optimistisch?
‘Ik zou niet zeggen dat ik optimistisch ben maar ik blijf hopen. Niemand is tevreden met Sisi. Zelfs in het leger vertrouwen ze hem niet. Bij de vorige verkiezingen kwamen er ook nauwelijks stemmers opdagen, tot zijn groot ongenoegen. Mensen hopen stiekem op een nieuwe coup. Er zijn kleine lichtpuntjes maar ze zijn nog niet groot genoeg.’ ☺

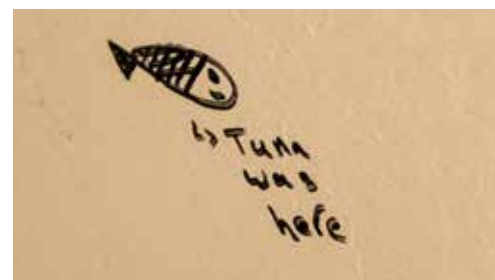
© Jef Cauwenberghs

wc-deurteksten in beeld

© Daan Delespaul

MEESTERES LINDA ONTVANGT VANAF 75€
0475- (13-204) 420
FUCK
COPS

VEN
voor
SSEN

1 kind word can
CHANGE someone's
entire DAY!

© Charlotte De Roo

Is Pious Pious b/c God loves Pious?

Is Leuven de grootste bananenrepubliek?

Studenten aan de campus Arenberg die al eens in het donker over de campus dwalen hebben het ongetwijfeld al eens gezien: de feeëriek verlichte serres aan de Willem De Croylaan. Liefhebbers van de pretsigaret hebben vast al gefantaseerd over de activiteiten en mogelijkheden van de bewuste serres, het antwoord is eerder banaal: het is banaan.

door Frank Claikens en Daphne de Roo

Al meer dan 30 jaar houdt het team van professor Rony Swennen de vinger aan de pols op gebied van alles wat zich afspeelt in de bananen-scene, en dat is een veel grotere scene dan je zou verwachten. Na maïs, tarwe en rijst claimt de banaan de vierde plaats als belangrijkste voedselgewas in de tropen. Dat lijkt misschien vreemd vanuit ons westers supermarktstandpunt, maar banaan is in de eerste plaats een zeer lokaal product. Amper 15% van de wereldproductie is bestemd voor de export, wat wil zeggen dat de meeste bananen geconsumeerd worden in de achtertuin van de kweker.

Daarbij komt nog dat wat wij als 'banaan' kennen eigenlijk maar één specifieke soort betreft: de 'Cavendish', een zoete dessertbanaan. Daarnaast bestaan er nog kookbananen, bakbananen en ja, zelfs bierbananen en textielbananen. De liefhebbers van de pretsigaret die daar rookbananen aan willen toevoegen moeten we teleurstellen, het betreft hier een hoax gelanceerd door William Powell in zijn 'Anarchist cookbook' uit 1971

De grootste collectie ter wereld

Wat 8000 jaar geleden begon als een kleine vrucht boordevol zaden, is door eeuwenlange selectie en veredeling uitgegroeid tot het bananenras met ondertussen zo'n 2000 variëteiten. Meer dan 1500 daarvan vinden we terug in de collectie die Swennen beheert (onderdeel van Bioversity International en onder auspiciën van de wereldvoedselorganisatie), goed voor de grootste collectie ter wereld.

Slechts enkele van die soorten staan in de eerder genoemde serres, maar worden hoofdzakelijk bewaard in proefbuizen in het laboratorium, en tegenwoordig zelfs in vloeibare stikstof gepreserveerd voor de eeuwigheid, een techniek waarbij Leuven de pioniersrol vervult.

'Genetische biodiversiteit is een must'

prof. Rony Swennen, beheerder bananencollectie en chieftin Nigeria

Een goed doel

Swennen is vooral trots op wat er gedaan wordt met deze technieken: 'Nadat ik afstudeerde wilde ik absoluut geen professor worden, ik wilde ontwikkelingssamenwerking doen.' Na eerst dit plan te hebben gevolgd, kwam Swennen toch terug naar Leuven, maar zijn aanvankelijke wens is nog niet op de achtergrond geraakt. Zo heeft hij een project opgestart in Congo, waarbij boeren worden gesteund in het telen en verwerken van bananen en bakbananen, en draagt zijn team een belangrijk steentje bij door onderzoek naar ziekteresistentie bij bananenplanten, waarbij resistentiemechanismen in de plant zelf als het ware 'aangezet' worden.

De resultaten van dit onderzoek blijven niet in Leuven, vertelt Swennen. 'Er is een samenwerking met 110 landen, en dagelijks worden er vijf tot

zeven stalen verzonden naar allerlei instellingen, voor onderzoek en beschrijving, maar ook voor direct gebruik. De benutting van die biodiversiteit wordt flink aangemoedigd om de leefomstandigheden en het levensonderhoud te verbeteren van de kleinschalige bananen- en bakbanaanproducenten.'

Nog lang niet gedaan met de banaan

'Als we het bananenras willen wapenen tegen ziektes is genetische biodiversiteit een *must*', aldus Swennen. 'Het is absolute onzin dat de banaan zal uitsterven, er zijn nog zoveel soorten! We moeten dan natuurlijk wel beseffen dat er meer is dan de Cavendish-banaan, en de bananen moeten ook op de juiste manier kweken, wat nu niet het geval is in de export plantages. Bananen groeien bijvoorbeeld het liefst in de schaduw, iets waar voorheen totaal geen rekening mee gehouden werd.'

Daarnaast vindt Swennen het ook heel belangrijk om rekening te houden met de cultuur van de lokale bevolking. 'Het is belangrijk om te zien hoe de bananen daar verwerkt worden, om op de traditionele kennis van boeren te kunnen bouwen. We proberen de lokale kwekers dus direct te bereiken, en een ruim keuzeaanbod te voorzien. Alleen zo weten we welk soort planten de boeren echt nodig hebben.'

Uit deze samenwerking haalt Swennen dan ook de grootste voldoening. Hoewel zijn kantoor vol hangt met certificaten, is zijn grootste trots het verkrijgen van *chieftaincy* in Nigeria. 'Toen wist ik dat ik mijn werk goed had gedaan, de boeren waren voorzien in hun behoeften.'

© Daphne de Roo

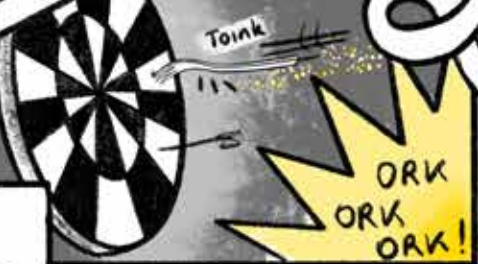
DE ONGELODFLIJKE MAAR WAARGEBEURDE VERHALEN VAN VORKMAN

ORK ORK ORK! ORK ORK ORK ORK! ORK ORK

ORK ORK ORK

Megafoon

Mensen in armoede aan het woord

door [Vincent Cuypers](#), [Vinsent Nollet](#) en [Mikhail Efimenko](#)

Samen werken aan stem die luider klinkt

Het idee achter de 'Megafoon' is erg eenvoudig: we willen mensen in de opiniejournalistiek betrekken die daar uit zichzelf niet toe komen. De drempel om opinies te brengen ligt soms vrij hoog, waardoor we te vaak eindigen met een groep vaste columnisten die steeds zichzelf heruitvinden. Met de Megafoon willen we de

opiniewereld opentrekken en op zoek gaan naar minder evidente stemmen. Zoals bijvoorbeeld mensen met een armoedeachtergrond. Zijn zij niet zelf het best geplaatst om over hun problematiek te vertellen?

Om de drempels van de opiniejournalistiek te overwinnen doen we het samen. We hebben aangeklopt bij de Leuvense buurtwerkingen 't Lampeke en Casablanca, en vonden daar Pascale

en Jacques bereid om hun verhaal te doen. Door samen, ook met één van de buurtwerkers, rond de tafel te zitten hebben we geprobeerd tot een gestructureerd verhaal te vertellen. *Veto* heeft daarbij geholpen met de redactie van de tekst. Het resultaat daarvan vindt u hiernaast. Een resultaat dat er mag zijn. Samen maken we stemmen, die luider klinken. ☺

Armoede in Leuven: cijfers en gegevens

Ook in een relatief rijke stad als Leuven is er heel wat armoede. Vaak is die echter verdoken, en armoede heeft vele gezichten. Armoede meten is dus niet evident. Toch zien we in Leuven de laatste tien jaar een stijging in heel wat indicatoren (bronnen: gemeentemonitor, Kind en Gezin):

13,2% van de Vlamingen leeft in armoede of sociale uitsluiting.

16% van de Leuvenaars leeft in gezin met lage werkintensiteit (voor kinderen gaat het over **10,4%**)

In Leuven krijgen **1,65%** van de inwoners een leefloon. Voor Vlaanderen gemiddeld is dat **0,6%**.

14,2% van de Leuvenaars hebben recht op verhoogde tegemoetkoming in de ziekteverzekering.

Een vijfde van de kinderen groeit op in een kansarm gezin. In Leuven-Centrum is dat één op drie, in sommige wijken één kind op twee.

11,1% van de Leuvenaars geeft aan moeite te hebben om basisrekeningen te betalen (huur, energie,...).

Dit wordt weerspiegeld in de cijfers voor 'subjectieve armoede': **53%** Leuvenaars geeft aan dat het lukt om comfortabel te leven, **34%** Leuvenaars geeft aan dat het lukt om rond te komen.

12% ervaart subjectieve armoede.

Leuven wordt gezien als een rijke stad en heeft inderdaad het hoogste gemiddeld belastbaar

inkomen van alle centrumsteden, maar dat neemt niet weg dat er ook lage inkomens zijn: **15%** aangiftes lager dan €10.000 op jaarbasis: het hoogst van alle centrumsteden. Daarnaast heeft Leuven het hoogste aantal leefloners (samen met Mechelen).

De buurtwerken Casablanca en 't Lampeke zijn een plaats waar iedereen terecht kan, en waar alle stemmen kunnen weerklinken. Beide maken ook deel uit van Het Leuvens Collectief tegen armoede, dat jaarlijks de Leuvense acties in het kader van de internationale dag tegen armoede (17 oktober) organiseren. ☺

Meer informatie vind je op: www.lampeke.be, <https://risovlb.be/BuurtwerkCasablancaLeuven>, www.armoedeknelt.be

Deze editie zijn Pascale Vools (59) en Jacques Vandermolen (56) aan het woord.

© Vincent Cuypers

Open je ogen, kijk om je heen

Ondanks alle initiatieven leven te veel Leuvenaars in armoede. In die situatie terechtkomen, is vaak sneller gebeurd dan men denkt.

Praten over armoede is belangrijk. Wij zijn actief als vrijwilliger bij buurtwerk Casablanca en buurtwerk 't Lampeke, in Leuven (Ridderbuurt) en Kessel-Lo. Wij weten wat armoede is, want we leven er middenin. We vinden het belangrijk om ons verhaal te vertellen, omdat er volgens ons veel onwetendheid bestaat over wat armoede is. Ten eerste weten mensen vaak niet hoeveel armoede er is om hen heen, ook in Leuven. Daarnaast zien ze niet altijd in hoe ingrijpend armoede kan zijn, op alle vlakken van het leven, en beseffen ze niet dat het iedereen kan overkomen, sneller dan je zou denken.

Een ongeluk zit in een klein hoekje

Dat laatste is misschien wel het belangrijkste. Je moet maar ziek worden, voor hoge kosten staan en je werk verliezen, of overkop gaan als zelfstandige, of in een zware scheiding belanden: veel tegenslag heb je niet nodig om in armoede terecht te komen. Je hoort mensen vaak zeggen dat mensen in armoede terecht komen omdat ze niet met geld kunnen omgaan. Zo'n mensen bestaan, maar armoede kan je even goed overvallen. En eens je er in zit is het erg moeilijk om er uit te geraken. Je bent voortdurend bang voor nieuwe tegenslag. Je hoopt voortdurend dat je niet wéér geopereerd moet worden, want dan hang je weer vast aan een hoop kosten.

En Leuven is een stad waarin het niet evident is om arm te zijn. Het is een universiteitsstad, en mensen die hier komen studeren blijven hier graag wonen. Daardoor gaat de levensstandaard omhoog, maar helaas ook de prijzen. Een woning vinden is bijvoorbeeld moeilijk en duur. En het is lang wachten op een sociale woning. Acht jaar, soms wel elf. En zolang je die sociale woning niet hebt, moet je zelf iets huren. Velen komen zo bij huisjesmelkers terecht.

De juiste initiatieven bij de juiste mensen

Dat wil niet zeggen dat er niets voor mensen in armoede gebeurt. Er zijn fantastische initiatieven zoals onze buurtwerkingen hier, initiatieven om samen te sporten, noem maar op. Het probleem is dat je het vaak gewoon niet weet. Je beweegt hemel en aarde om met je kinderen eens op vakantie te kunnen gaan, om er eens tussenuit te kunnen zijn, en twee weken nadat je terug bent zie je in het OCMW een foldertje liggen over 'vakantieparticipatie', een initiatief om mensen in armoede aan lagere prijzen op vakantie te helpen. Het zou fijn zijn moest er meer gebeuren om die zaken bij de mensen te krijgen. En zonder allerlei formulieren die je moet invullen.

Geen achterstand

Die initiatieven zijn immers hard nodig. Als je €400 medische kosten per maand hebt, of schulden, een huis moet huren, voor je kinderen moet zorgen, dan kom je er gewoon niet. En voor jezelf kan je wel proberen kosten uit te stellen, maar voor je kinderen wil je dat niet. Je wil niet dat ze achterblijven. Kinderen worden dat ook niet gewoon, zij willen doen wat andere kinderen doen, en dat is ook begrijpelijk. Maar op school hebben ze dure boeken nodig, ze maken dure reizen. Zelfs een week bosklassen kost al heel wat geld. En je wil dat zij het beter hebben later. Maar als je geen geld hebt, bijvoorbeeld voor hogere studies, dan weet je dat zij ook met een achterstand beginnen.

Veel tegenslag heb je niet nodig om in armoede te belanden

Leven in armoede is moeilijk. Zeker omdat we leven in een maatschappij die om geld draait. Je bent al ziek, je hebt al tegenslag, daar komt de rest dan bovenop. En je maakt je zorgen voor de toekomst. Wat als je kinderen op een leeftijd komen dat ze merkkleding willen? Wat als je pensioen er aan komt? Toch proberen we positief in het leven te staan. Zolang we, zelfs in geval van ziekte, min of meer gezond zijn, kunnen we van het leven genieten. En ons verhaal vertellen. Want samen inzien dat armoede een groot probleem is, is de eerste stap naar een oplossing. Achter elk gezicht kan armoede schuilgaan, want zoals gezegd, het gevaar zit in een klein hoekje. Dus vragen we je maar één ding. Open je ogen, en kijk eens om je heen. ☺

Pascale Vools en Jacques Vandermolen zijn vandaag actief als vrijwilligers bij buurtwerk 't Lampeke en buurtwerk Casablanca in Leuven

Studeren kun je leren, studeerplaatsen kun je kopen

Je kunt tot eind november lotjes aan vijf euro per stuk kopen om kans te maken op een vaste blokplaats in Agora, ten voordele van de restauratie van een deel van datzelfde gebouw. LOKO is niet akkoord.

door [Rani Goelen en Arne Van Lautem](#)

Eerder dit semester lanceerde het universiteitsfonds een actie waarbij studenten een lotje konden kopen om een Agora-zitplaats te winnen voor tijdens de blok- en examenperiode. Een lotje kost 5 euro, je kan tot 5 lotjes (voor 25 euro in totaal dus) aanschaffen om meer kans te maken op een gewaarborgde studeerplek waarvoor je niet vanaf het vroege ochtendgloren moet aanschuiven. Vier winnaars werden reeds bekendgemaakt eind oktober, op de andere vier plaatsen maak je nog kans tot 30 november.

De KU Leuven is erfgoedbeheerder van waardevolle collecties academisch erfgoed, waar Leercentrum Agora deel van uitmaakt. Het Erfgoedfonds werd opgericht op initiatief van het Alumnibeleid en het KU Leuven Universiteitsfonds.

Filantropie voor beginners

Isabel Penne, directeur van het Universiteitsfonds, geeft wat meer uitleg over het project.

‘We proberen allerlei erfgoed-projecten ook nog eens extra te steunen via het mecenaat, naast de financiering van de KU Leuven zelf.

We zoeken die steun bij mensen die een emotionele band hebben met het gebouw. De doelgroep van de renovatie van Agora is dan ook tweeledig: enerzijds zijn er de apothekers die het gebouw kenden als een farmaceutisch instituut,

anderzijds zijn er de studenten die nu blokken in het leercentrum.’

De restauratie van Agora steunen kan ook door een zitje te kopen in het auditorium. Bronzen, zilveren en gouden stoelen zijn te koop, voor respectievelijk 50, 300 en 1000 euro. ‘Het idee van die zitplaatsen in Agora verloten kwam er op vraag van studenten zelf.

‘Studieplaatsen zijn basisfaciliteiten voor studenten, we vinden het dan ook niet opportuun dat deze verloten worden’

[Kenny Van Minsel](#), voorzitter LOKO

Zij hebben immers geen band met het auditorium. Zelf zouden we er nooit zijn opgekomen, maar het leek ons een leuk idee’, zegt Penne. ‘De bedoeling is eigenlijk om de studenten kennis te laten maken met het concept van het mecenaat, zodanig dat ze dat in hun latere leven kennen’, benadrukt Nathalie Poot, medewerkster van het universiteitsfonds.

Basisfaciliteiten niet te koop

LOKO, de Leuvense studentenkoepel, heeft echter een negatief advies uitgesproken betreffende het project in haar afgelopen Algemene Vergadering. ‘Dat er fondsen gewerfd worden voor de restauratie van universitair erfgoed vinden we geweldig’, zo zegt Kenny Van Minsel, voorzitter van LOKO. ‘Ons probleem zit alleen in wat er verloten wordt.’

‘De bedoeling is om de studenten kennis te laten maken met het concept van het mecenaat’

[Isabel Penne](#), universiteitsfonds

‘Studieplekken zijn een basisfaciliteit voor studenten, waardoor wij het niet opportuun vinden deze te verloten voor geld. We hebben onze zorgen meermaals herhaald, maar het project is ondertussen zo ver gevorderd dat het niet meer stopgezet kan worden. Voor ons betekent dat negatief advies vooral dat wij niet meewerken aan het project.’ Vooral nog heeft LOKO vanuit de studentenpopulatie zelf geen klachten ontvangen.

Studeerplaatsen genoeg

Nathalie Poot reageerde dat in de werkgroep waarin het idee vorm aannam medewerkers van LOKO aanwezig waren die het project steunden. ‘Zij vershoten zelf ook van de negatieve reacties op de Algemene Vergadering. Ieder heeft natuurlijk recht op zijn mening. Wij zijn in de eerste plaats constructief op zoek naar manieren om studenten ook tot filantropie aan te zetten. We doen dit door hen te betrekken in onze werkgroepen rond projecten en willen zeker geen acties opdringen.’

‘Er zijn ook genoeg studieplekken in Leuven aanwezig om hier geen drama van te maken, het gaat uiteindelijk maar om acht plaatsen in totaal hé’, besluit Penne.☺

Bouw eens een wagen op zonnekracht

Elk jaar wordt er een wereldkampioenschap gehouden voor zonnewagens. Ook een team van de KU Leuven neemt daaraan deel. Wie zijn ze? Wat doen ze? Wat drijft hen (behalve zonne-energie)?

door [Benno Debals](#)

Australië. Lekker warm, lekker droog, maar vooral: lekker zonnig. De ideale plaats om aan te meren met een zonnewagen. Of eerder, zo'n veertigtal zonnewagens. Om de twee jaar wordt er namelijk de *World Solar Challenge* (WSC) georganiseerd die meer dan twintig landen en meer dan veertig teams bijeen brengt om er te gaan racen tegen elkaar. Van het noordelijke Darwin tot het zuidelijke Adelaide wordt 3021 kilometer afgelegd. En ook de KU Leuven is er van de partij.

Met het *Punch Powertrain Solar Team* tracht de KU Leuven ook haar steentje bij te dragen aan de *research* naar zonnewagens - want daar draait de hele race om. Op vlak van sportieve prestaties doen ze het alvast niet slecht: vorig jaar kwamen ze met hun wagen, de 'Punch Two', als derde over de eindmeet.

'In de aanloop naar de wedstrijd verklappen we niets, er is vrij harde concurrentie.'

[Yante Van Ham](#), lid *Punch Powertrain Solar Team*

Van Australië tot in Amerika

Hoe zijn ze zover gekomen? Yante Van Ham, teamlid, vertelt: 'Het team is hier ergens in 2004 ontstaan. Een aantal studenten hadden het idee van "Hey ze zijn daar in Australië met zonnewagens aan het racen, kunnen wij dat ook niet?"

Wie A zegt, moet B zeggen, en die zonnewagen kwam er dan ook. In 2005 namen ze deel aan de WSC en werden ze tiende, wat meteen een sterk debuut was in een deelnemersveld van 22 teams.'

Twee jaar later werd het team zowaar tweede van negentien. Het team zette later nog verschillende prestaties neer tussen de tiende tot de tweede plaats in een steeds groeiend deelnemersaantal. Daarbij konden er nog andere prijzen genoteerd worden: in 2013 won het de *Innovation*

Award en in 2017 de *Technical Innovation Award* van de WSC. Afgelopen oktober werd het team in de *Carrera Solar Atacama challenge* in Chili zomaar eventjes eerste.

Het lijkt een beetje bizar dat een wagen die gebouwd is voor de vlakke wegen van Australië opeens een race in Chili gaat afleggen waar een hoogteverschil van 3400 meter overbrugd moet worden. Van Ham verklaart: 'Het WK van 2019 is in oktober, maar wij wilden de wagen nog eens testen in tussentijd. We wilden zien of onze *Punch* de uitdaging aankon. Dus we dachten, kom, we proberen een tweede race in Chili. Dat is vooral met meer ervaren mensen, maar ook met nieuwere gezichten, kwestie dat er ook wat kennisoverdracht aan te pas komt.'

De toekomst is groen

Kennisoverdracht is duidelijk een kernwoord in het hele project. Het project zelf is ondertussen een postgraduaat aan de KU Leuven waar zowel industrieel als burgerlijk ingenieurs aan kunnen deelnemen. Ook tussen de teams zelf is er kennisoverdracht, daar de hele opzet van de *races* vooral het onderzoek naar zonnewagens zelf is. Het doel is om de opgedane kennis uiteindelijk voor commerciële doeleinden te kunnen gebruiken.

Over hoe de teams met die kennisoverdracht omspringen, heeft Van Ham een vast antwoord klaar: 'Onze *policy* is als volgt: in de aanloop naar de wedstrijd toe verklappen we geen dingen aan andere teams, want er is vrij harde concurrentie. Achteraf kunnen we weleens iets meegeven, als een team bijvoorbeeld vragen heeft over bepaalde aspecten. Het is natuurlijk niet zo dat we onze code echt online gaan zetten of *open source* gaan maken. Er is een zekere vorm van geheimhouding rond, maar we proberen zo open mogelijk te communiceren naar de rest van de teams toe.'

Nu is het nog een jaartje wachten tot het team nogmaals aan de start van een wedstrijd komt. Dat commercialisatie van de technologie nog niet voor morgen is, is duidelijk, maar we zien Elon Musk toch al ergens van achter het hoekje kijken naar wat hij ermee kan doen.☺

© Geert Vanden Wijngaert

‘Om te luisteren naar smeltende ijsblokken of knallende tennisballen heb je geen voorkennis nodig’

© Jan Costers

In Leuvense Veulens schetsen we het profiel van jonge artiesten die een link hebben met het Leuvense cultuurlandschap. Deze editie praten we met Gilles Helsen, geluidskunstprogrammatrice bij STUK.

door [Jan Costers](#)

Geluidskunst, *quid?* We laten Gilles zelf even aan het woord daarover. ‘Geluidskunst is eigenlijk een hybride kunstvorm die ontstaan is vanuit de avant-gardebewegingen zoals Fluxus, futurisme of dadaïsme.’ De kunstvorm kwam in de jaren ’60 op met mensen als Max Neuhaus en John Cage, en ontwikkelde zich in België rond de jaren ’90. ‘Die geluidskunst is ook een heel hybride vorm omdat er vaak een instroom is van verschillende artiesten uit verschillende disciplines. Sommigen komen uit de muziek, anderen uit de architectuur of de beeldende kunst.’

‘Er bestaat ook geen opleiding voor geluidskunst, waardoor de instroom dan vaak komt uit opleidingen aan het RITCS of zogenaamde *Mixed*

media arts.’ De belangrijkste parameter van die kunstvorm is uiteraard geluid, meer nog dan bij muziek. ‘Als je die weg zou halen, valt de hele betekenis van het werk uiteen. Bij muziek is dat deels ook zo, maar daar heb je wel een narratief verhaal. Een muziekstuk van Beethoven of een nummer van Justin Bieber begint van minuut nul en gaat tot minuut zoveel en doorloopt daarbij een parcours van punt A naar punt B.’

De overlap met andere kunstvormen is bij geluidskunst ook vaak te vinden in het visuele luik, of eigenlijk eerder het omgevende element. ‘Het is belangrijk bij geluidskunst om een omgeving te creëren waarbinnen de bezoeker zelf zijn tijd bepaalt. Die kan dan zelf kiezen om een minuut in die installatie door te brengen, of een hele dag, bij wijze van spreken.’ Ook zijn er vaker akoestische

parameters – zoals reflectie, bas, beats, toonhoogte – bij geluidskunst, terwijl muziek eerder de klassieke parameters – à la melodie, harmonie, ritme – omhelst. Toch is de overeenkomst tussen beide disciplines groter dan de verschillen. ‘De grenzen daartussen zijn vaak sociaal gevormd. Puur op muzikaal vlak zitten die geregeld in elkaars vaarwater.’

Van klokken tot ijsblokken

Voor wie dat allemaal wat te abstract klinkt, geven we enkele concrete voorbeelden van dergelijke installaties. ‘In december zal hier in STUK een installatie staan van Tomoko Sauvage – een Japanse geluidskunstenares die in Frankrijk woont en vaak met water werkt. Zij heeft een set-up waarbij ze in de Studio, een grote witte ruimte, tientallen smeltende ijsblokken aan het plafond hangt. Die druppelen in versterkte waterkommen - waardoor er feedback ontstaat – en dat geheel wordt dan nog eens begeleid door Tomoko zelf die elektronica zal brengen, waardoor het een echte performance wordt.’ Dat

zou zorgen voor een sonoriteit en ritme die bijna naar techno zou neigen, en die Gilles op vlak van klank ook vergelijkt met de Ambient van Brian Eno.

Een andere installatie die binnenkort in STUK te bewonderen zal zijn, is *Nine Bells*, uitgevoerd door Aya Suzuki – een Japanse percussioniste die in België woont. In dat werk hangen negen hangende klokken verspreid in een ruimte waar zij dan tussen zal stappen. ‘Dat zorgt voor een choreografie waarbij dat ritmische stappen ook voor een beat zorgt.’ Op RE-START was er dan weer de geluidsinstallatie Boem Boem, waarbij tennisballen aan honderdvijftig kilometer per uur tegen een percussiepaneel geschoten werden. Dat

‘De grenzen tussen muziek en geluidskunst zijn vaak sociaal gevormd’

klinkt als iets abstracts en misschien ook een beetje ver-van-mijn-bed, maar is het helemaal niet.

‘Op voorhand zeggen mensen vaak dat dergelijke installaties te *arty-farty* gaan zijn. Maar toen ze bij RE-START buitenkwamen van Boem Boem vonden die dat allemaal zalig.’ (*lacht*) De perceptie dat geluidskunst te hoge, of onbegrijpelijke kunst zou zijn, blijft soms wel de kop opsteken. ‘Dat begrijp ik dan weer niet.’ (*lacht*) ‘Om te luisteren naar smeltende ijsblokken of knallende tennisballen heb je helemaal geen voorkennis nodig. Je moet je gewoon durven openstellen, luisteren, kijken en zeggen of het je raakt of niet.’

‘Bij het Klankenbos in Neerpelt hadden wij een

installatie die bestond uit een tien meter lange fluit van Cortenstaal, waardoor dat een gigantische orgelpijp was waar je in kon wandelen. Die produceerde dan een trilling van 20 hertz – wat veel te laag is voor de mens om te horen, maar wel genoeg is om te voelen in je lichaam.’ Een proces dat te vergelijken is met het lichtjes naar beneden doen van je raam wanneer je over de snelweg raast. ‘Daardoor wordt dat ook echt een fysieke kunstvorm, nog meer dan muziek. En die installatie bewijst ook nog eens dat voorkennis niet vereist is, het kleinste kind snapt dat gevoel.’

Zelf (geluids)kunstenaar

In het Klankenbos was het trouwens waar de reis van de geluidskunst voor Gilles echt begon. Na een studie musicologie aan Luca Lemmens in Leuven en een passage in Parijs, gaat hij aan de slag bij Musica. ‘Ik heb daar vijf jaar voor Klankenbos gewerkt en dat heeft wel mijn visie op geluidskunst en publiekswerken bepaald.’ In mei volgde hij Gilke Vanuysel op als programmator van het luik Geluid in STUK. Naast het programmeren van kunst, speelt Gilles zelf echter ook in een band, SeizoensKlanken.

‘Ik speel synthesizer en piano in de band, en dan hebben we nog een drummer en een jazz-gitarist.’ De jongens spelen volledig instrumentale muziek, en balanceren tussen jazz en pop of jazz en elektronica. ‘Ken je STUFF. – het is een beetje zoals dat, maar iets elektronischer.’ Die veelzijdigheid leidt hen ook naar diverse plekken: ‘Soms spelen we op jazzfestivals en denken we ‘wat doen wij hier eigenlijk?’ en andere keren spelen we in van die donkere clubs. Die afwisseling van context maakt het heel fijn.’ Het oeuvre van SeizoensKlanken is te vinden om Spotify trouwens. Wij zijn alvast fan.👉

© Jan Costers

door Jan Vinken

[muziek] 21 en 22 november, 20u30, STUK

FLAMER – FEMKE & LANDER GYSELINCK

Lander Gyselinck is vooral bekend als de drummer van het avant-gardistische jazzcollectief STUFF., dat op unieke wijze het raakvlak weet te vinden tussen o.a. jazz, hiphop en electro. Het Gentse prijsbeest maakt ook deel uit van LABtrio en Ragini Trio. Uit hetzelfde artistieke nest komt ook Femke, choreografe bij de dansformatie Rosas en artistiek assistente van Anne Teresa De Keersmaeker. Broer en zus touren dit najaar doorheen de zalen met hun voorstelling *Flamer*. In een geheel van dans en

livemuziek draaien ze de rollen om: Lander danst en Femke drumt. Oudste broer Wannes is theatermaker en werkte in het verleden al meermaals met hen samen, en met Flamer in STUK is dat niet anders. De rode draad van de avond is een nummer van Jennifer Lopez.

[film] 19, 21, 22, 25, 26 en 27 november,

Cinema ZED Vesalius

COLD WAR

Fan van film maar toch geen zin in de langverwachte Harry Potter-spin-off *Fantastic Beasts: The Crimes of Grindelwald*? Cinema ZED biedt zoals gewoonlijk ook veelbesproken films van het alternatievere genre aan. *Cold War*, of *Zimna Wojna* in het Pools, is een dramafilm van Pools regisseur Paweł Pawlikowski. De film vertelt in zwart-wit het verhaal van twee geliefden Zula en Wiktor en speelt zich af tijdens de Koude Oorlog. Zij is zangeres, hij dirigent en pianist. Muziek lijkt zowat het enige dat hen bindt in een tijd waarin communistische propaganda de liefde tussen de twee bijna onmogelijk maakt. Pawlikowski liet zich voor het verhaal inspireren op zijn eigen ouders en viel daarmee internationaal in de prijzen: Beste Regisseur op het filmfestival van Cannes en Beste Film op Film Fest Gent, en nu speelt hij ook bij ons in de zalen.

[muziek] 27 november, 20u, *Het Depot*

SHHT

Het Depot ontvangt 'de meest geflipte noisepopband van ons land': Shht. Als je muzieksmaak laat beïnvloeden door The Beatles, Kanye West, Mr. Oizo, Gruppo di Pawlowski, Raketkanon en Jezus Christus lijkt die omschrijving nog niet zo ongepast. 'Hun liveshows zijn een energieke ervaring balancerend tussen aardbevingen in Haïti en een LSD-trip. Oh jawel, Shht veroverd stilaan de wereld.' Nog een tip: bekijk zeker ook hun goede voornemens voor 2018 die ze met Studio Brussel deelden. Laat nieuwsgierigheid de drijfveer zijn achter een bezoekje aan de Leuvense concertzaal.

[muziek] 27 november, 19u30, *Ladeuzeplein*

BELL CANTO

Het CLT (Centrum voor Levende Talen) viert haar 45ste verjaardag met een feest op het Ladeuzeplein. Wat staat er op het programma? Een gezellige kakofonie van liedjes in alle 23 talen van het CLT, begeleiding door beiaardier Luc Rombouts, foodtrucks en drankjes. Dit alles is ten voordele van *De Warmste Week*. Feestvieren en het goede doel steunen, dat zijn twee vliegen in één klap.

[museum] 28 november, 19u, *M-Museum*

M-USEUMNACHT

Zoals ieder jaar houdt M-Museum ook 's nachts haar deuren open tijdens de M-useumnacht, een evenement van UUR KULTUUR. Na de herinrichting van het museum in 2017 en de succesvolle editie kort daarna, is er dit jaar het Arenbergfestival waar M-useumnacht deel van uitmaakt. De expo loopt in zeven verschillende zalen. Verder kan je een DIY-workshop meepikken of kunst en architectuur ontdekken van o.a. René Heyvaert en Vasco Araújo. Met Astronoute, Stef Kamil Carlens en AliA is M-useumnacht ook van muzikale opluistering voorzien.

[lezing] 29 november, 12u10, *de Bib Leuven Tweebronnen*

BELGISCH BLAUW BLOED

Nog meer Arenberg: de bib van Leuven opent haar deuren voor een lezing over de Belgische aristocratie. De spreker is Luc Haekens, bekend van het VIER-programma *De Ideale Wereld*, waarin hij als reporter de straat op trekt om mensen beet te nemen door hen te overvallen met de meest absurde vragen. Weinigen weten echter dat Haekens eerder al een documentairereeks maakte over de adel in ons land. *De Blauwe Gids* was in 2015 te zien op VIER en verscheen toen ook onder dezelfde titel in boekvorm. Naar aanleiding van het Arenbergfestival geeft hij de lezing *Belgisch Blauw Bloed*, waarin hij vertelt over zijn ervaringen na een inkijk in verschillende adellijke kastelen in België. Tickets koop je online of aan de balie en kosten €3. ☺

interview > Dubbel geboekt: Jonas Geirnaert en Julie Mahieu

Boeken met impact

In 'Dubbel geboekt' vertellen twee prominente figuren over de boeken die hun leven hebben gekleurd. Ditmaal het kroonkoppel van de Vlaamse televisiewereld: Jonas Geirnaert en Julie Mahieu.

door Mathilde Dams

Jonas Geirnaert: *Flat Earth News (Gebakken Lucht)*

Het favoriete boek van Jonas Geirnaert is een bitter ernstige aanklacht tegen de media: *Flat Earth News* onderzoekt hoe leugens in de media doorwerken en welke invloed zij kunnen krijgen. Bij ons deed het niet meteen een belletje rinkelen, maar auteur Nick Davies is een topjournalist van de Britse krant *The Guardian*. Op een gegeven moment is hij zichzelf beginnen afvragen waarom hij als journalist, maar eigenlijk ook de hele geschreven pers, zo vaak foute en onware verhalen oppikt.

Davies haalt het voorbeeld aan van de Tweede Golfoorlog begin jaren 2000: 'De aanleiding daarvan waren de zogenaamde massavernietigingswapens van Saddam Hoessein, die achteraf niet bleken te bestaan, maar wel overal in de wereld in de kranten hebben gestaan als zijnde iets dat waar was', zegt Geirnaert. Daarom heeft hij een analyse gemaakt van hoe nieuwsredacties werken en dan vooral hoe het komt dat die soms zo de bal kunnen misslaan. Een verhaal over *fake news* dus, maar dan *avant la lettre*.

Geirnaert apprecieert vooral hoe het boek je leert nadenken over de geschreven pers op een

manier die je niet gewoon bent. 'Je zou misschien wel kunnen zeggen dat het een beetje een boek uit een vorig tijdperk is omdat de manier waarop we nu ons nieuws via nieuwe media consumeren heel anders is dan in 2008. Toch denk ik dat het wel leerrijk blijft om de mechanismen van dat valse nieuws na te gaan. Die mechanismen zijn volgens mij niet heel erg veranderd en ik denk dat het daarom belangrijker is dan ooit om daarbij stil te staan. We moeten kritischer leren na te denken over waar ons nieuws vandaan komt', aldus Geirnaert.

Flat Earth News inspireerde ook de andere *Neveneffecten* en was indirect de aanleiding voor een item in *Basta*. 'Het boek is toch een beetje de aanleiding geweest voor wat we bij de eerste aflevering gedaan hebben. We stuurden toen een uit onze duim gezogen persbericht vanuit een niet-bestaande organisatie en tot onze verbazing werd dat heel gemakkelijk opgepikt door de media. Dat is eigenlijk ook wat er in dat boek beschreven wordt: de meeste journalisten staan onder een enorme werkdruk en moeten op alsmaar kortere tijd meer artikelen afleveren. Gelukkig was er ook het voorbeeld van iemand die zijn bronnen wel had gecheckt en het is daardoor dat we een beetje door de mand zijn gevallen', getuigt Geirnaert.

Julie Mahieu: *Extreem luid & ongelooflijk dichtbij*

Jonathan Safran Foer verwerkt meer dan letters in zijn tweede roman. Op sommige pagina's nadert de interlinie nul, op andere pagina's vind je foto's, brieven, tekeningen, origami-instructies of niet meer dan enkele woorden. Ook voor Julie Mahieu is de opmaak een schot in de roos. 'Dat draagt allemaal bij tot het grotere geheel van het boek. Ik vind het zo knap hoe Foer zo'n sprong durft te maken in de literatuur.'

Maar een boek is natuurlijk meer dan zijn opmaak. Foer schrijft over een jongetje, Oskar, wiens vader is overleden in de aanslagen van 9/11. 'Maar het gaat eigenlijk helemaal niet over 9/11 of terrorisme. Het gaat echt over dat kind en over hoe hij en zijn moeder omgaan met het verlies van een vader.' Het verhaal wordt grotendeels verteld vanuit het perspectief van de slimme en grappige Oskar. 'De schrijver kruipt echt in het vel van dat jongetje, wat het verhaal nog prachtiger maakt.' Het hoofdpersonage is onder meer francofiel, uitvinder, veganist en verzamelaar van vlinders die

een natuurlijke dood zijn gestorven.

Bovendien schetst Foer in *Extreem luid & ongelooflijk dichtbij* een maatschappijbeeld waarin Mahieu zich wel kan vinden: 'De mensen die Oskar ontvangen, zijn over het algemeen heel open. Ze willen gerust met hem praten. Ik zou het sowieso mooi vinden dat de wereld zo in elkaar zat, dat mensen er altijd voor openstaan om met elkaar te praten en om inzicht te geven aan elkaar.'

Tot slot spreken ook de laatste pagina's haar aan: 'Op het einde leer je hoe Oskar zijn ontdekkingsstocht heeft kunnen maken. Het geeft een heel mooi beeld over hoe ouders met hun kinderen omgaan en over hoe een familie een verlies verwerkt.'

Mahieu raadt aan ook *De geschiedenis van de liefde* te lezen, geschreven door Nicole Krauss, de ex-vrouw van Foer. Kleine kanttekening: haar boek werd gepubliceerd vóór *Extreem luid & ongelooflijk dichtbij*, 'als je haar boek leest, dan zie je wel waar hij zijn mosterd is gaan halen'. ☺

‘We moeten kritischer leren nadenken over waar ons nieuws vandaan komt’

Jonas Geirnaert

‘De roman geeft een mooi beeld over hoe ouders met hun kinderen omgaan’

Julie Mahieu

© Justine Lambrechts

ONDERHOND

De Australische hydra der psychedelische garagerock

door Guillaume Deprez

Niet zo bekend in de mainstream sfeer, maar de Australische band King Gizzard & the Lizard Wizard is zeker geen schoothondje.

Nadat de zeven leden vorig jaar aankondigden dat ze vijf albums in een jaar zouden uitgeven, twijfelden fans of ze serieus waren, want zoiets is onmogelijk. Nipt slaagden ze in hun opzet door op 30 december 2017 *Gumboot Soup* uit te brengen. Dankzij hun stunt genieten ze van grote naambekendheid en een zeer uitgebreide discografie, zeker voor een band die dit jaar zijn achtste verjaardag vierde.

Waar start je dan aan zo'n uitgebreide collectie muziek? Je kan vanaf de eerste LP *12 Bar Bruise* alles in volgorde beluisteren en zo'n dertien uur later eindigen met *Gumboot Soup*. Die muzikale tocht zal je over verschillende genres heen voeren. De mannen van Melbourne begonnen met psychedelische garage rock en lieten steeds meer andere invloeden, van jazz tot metal, toe tot hun muziek. Als je liever met enkele singles start is hun laatste nieuwe album een geschikte plaats om te beginnen. Daar staan verschillende aanstekelijke hits op zoals *The Wheel, I'm Sleeping In* en het toepasselijke *Beginners Luck*.

De multi-instrumentalisten van King Gizzard bouwen hun albums meestal op rond een concept. *Eyes Like The Sky* is een spaghetti western

in audiobook, geïnspireerd door de liefde van frontman Stu Mackenzies voor western films en *Red Dead Redemption*. Op het album *Quarters!* staan slechts vier liedjes, het album klokt af op een perfecte veertig minuten en veertig seconden en elk liedje duurt tien minuten en tien seconden. Niet lang genoeg. Je hoeft nooit te stoppen met naar Gizzard te luisteren. Hun album *Nonagon Infinity* is gemaakt om in een eeuwige loop af te spelen. De verschillende liedjes vloeien foutloos in elkaar over en het laatste eindigt opnieuw met de gitaarriff van het begin.

Flying Microtonal Banana is hun meest uitsonderlijke album. Wanneer je het eerst hoort kunnen de gitaren vals klinken, maar de band vervormde hun instrumenten om ze microtonaal te kunnen stemmen. De tonen vallen dan tussen de normale acht tonen in een octaaf. Hun muziek klinkt daarom oosters, omdat niet-westerse culturen ook andere toonladders gebruiken.

Niets houdt je tegen om naar de zeven zonderlingen van King Gizzard te luisteren. Helemaal niets, want hun album *Polygondwanaland* laten ze gratis downloaden. Het album is eigendom van de fans en de bizarre hippies moedigen hun fans aan om het te verspreiden en zelf de vinyl te drukken. (Hun andere albums zijn telkens gedrukt op vinyl van topkwaliteit in psychedelische kleuren). Daarnaast zijn ze ook nog eens zo vriendelijk om ons op te het album te waarschuwen voor het stijgende zeeniveau en de ondergang van de mensheid. ☹

‘We weten niet langer wat het verhaal is dat we willen vertellen met Europa’

Van bij de eerste handdruk is het duidelijk: Timothy Garton Ash is een Oxfordprofessor pur sang; Brits accent, manchetknopen en parfum inbegrepen.

‘Als we geen sterker Europa bouwen om onze eigen belangen te verdedigen, dan zullen die uitgehold worden’

Timothy Garton Ash is hoogleraar Europese studies aan de universiteit van Oxford.

Hij focust zich vooral op de positie van Europa in de wereld, met de klemtoon op Oost- en Centraal Europa. In columns voor onder andere *The Guardian* en *De Standaard* maakt hij wekelijks de balans op van het Europese project.

Garton Ash wordt gezien als een bruggenbouwer tussen Oost- en West-Europa en kreeg daarvoor onder andere een eredoctoraat van de KU Leuven. In 2005 werd hij door *Time Magazine* onder de honderd meest invloedrijke intellectuelen van het moment gerekend.

door Tom Dinneweth en Vinsent Nollet

In de schaduw van het Europees parlement te Brussel biedt de Britse historicus ons een inzicht in het Europa van nu, en drukt hij ons meteen een missie in de handen: ‘*Keep fighting the good fight for Europe!*’

Europa heeft net de Wapenstilstand achter de rug. Als je het Europa van honderd jaar geleden naast dat van nu legt, wat zijn dan de belangrijkste verschillen?

‘In 1918 hebben we geen lessen getrokken uit de Eerste Wereldoorlog. Vandaag hebben we lessen getrokken uit twee wereldoorlogen. Ik vond president Macron heel eloquent over dat onderwerp. Churchill zei ooit dat democratie de slechtste regeringsvorm is, met uitzondering van alle andere regeringsvormen. Ik zeg graag dat dit Europa het slechtst mogelijke Europa is, met uitzondering van alle andere Europa’s die al geweest zijn. Er is dus veel mis mee, maar als je een beter Europa kan vinden, kan je daarnaartoe werken.’

Maar er is ook wel vooruitgang geboekt?

‘Immense vooruitgang. Dit Europa is het beste Europa dat we al gehad hebben in de geschiedenis van het continent. Die verwezenlijkingen zijn nu duidelijk bedreigd. Volgens mij is dit een moment van existentiële crisis voor de Europese Unie - met de combinatie van Brexit, Poetin, Trump, de onopgeloste eurocrisis, die we nu gemanifesteerd zien in de dramatische situatie in Italië, en nationalistisch populisme over het hele continent. Voeg daarbij het feit dat jullie generatie zich nog niet zichtbaar gemobiliseerd heeft om de verwezenlijkingen van de EU te verdedigen.’

Onze generatie is nog niet op straat gekomen. Waarom?

‘You tell me!’

Misschien zijn er zodanig veel aspecten aan het verhaal dat het onduidelijk is waartegen of waarvoor we op straten moeten komen. Mijn vraag is dan, waar moeten de prioriteiten liggen? Wat is het eerste dat bereikt moet worden om vooruit te gaan?

‘Ik snap je punt, maar jij zit niet in de regering - jij beheert de EU niet. Het is niet aan jou om te beslissen hoe we de crisis in de eurozone moeten aanpakken. Wat ik zou willen van jullie generatie, is dat jullie populisten en nationalisten in eigen land aanpakken. Dat is volgens mij wat het meest ontbreekt tot nu toe - niet het verdedigen van Europa hier in Brussel, maar wel Europa verdedigen in onze eigen nationale politiek.’

Hoe moet dat dan? Want er is veel onenigheid over wat het nu betekent om Europeaan te zijn.

‘Het is niet enkel onenigheid. Wat het betekent om Europeaan te zijn, zal altijd gecontesteerd zijn. Ik denk dat het ondertussen duidelijk is dat de band tussen inwoner van een land en Europeaan zijn geen of/of-verhaal is, maar een en/en-verhaal. In die zin is de Europese identiteit een tweede of hogere identiteit. Maar je stelt opnieuw de vraag, wat moet ik doen? Wanneer een populistische politicus Europa veroordeelt aan de hand van leugens en *fake news* en demagogie, dan moet je hen van antwoord dienen. Door middel van een demonstratie, door ze uit te nodigen op je universiteit en ze via dat platform uit te dagen, door rechtstreeks met politici te praten, of zelfs door met je ouders te praten. Sommige van hen zullen ook populistisch stemmen, aangezien het een generatieconflict is.’

Wat is dan het verhaal dat verteld moet worden? Of, anders gezegd, wat is dan het positieve verhaal van Europa?

‘Zoals we in het Engels zouden zeggen, ‘*we have lost the plot*’. We weten niet langer wat het simpele verhaal is dat we eigenlijk willen vertellen met Europa. Volgens mij is het oude verhaal over vrede nog steeds belangrijk. Maak jezelf niet wijs dat vrede voor altijd veiliggesteld is in Europa. Er is een grote oorlog geweest in het voormalige Joegoslavië, er was het conflict rond de Krim, en er woedt nog steeds een conflict in Oost-Oekraïne.’

Het is dus niet redelijk om te stellen dat er geen oorlog is in Europa, en dat die er ook niet meer zal komen. Daarnaast waarderen mensen echt de levensstandaard en levenskwaliteit die we in Europa hebben opgebouwd over de laatste 70 jaar. Ze waarderen ook de vrijheid om te werken, studeren, reizen en leven over heel Europa. Om die prestaties te verdedigen, hebben we een sterker Europa nodig. We moeten maar kijken naar hoe succesvol Russische desinformatie is geweest in het beïnvloeden van het Brexitreferendum en de Europese verkiezingen, of naar hoe China verdeelt en heerst in verschillende Europese landen om te begrijpen dat we niet kunnen berusten. Als we geen sterker Europa bouwen om onze eigen belangen te verdedigen, dan zullen die uitgehold worden.'

Zoals u zelf zegt is de mogelijkheid om in het buitenland te kunnen studeren een enorm privilege. Het zorgt er ook voor dat we ons sneller als Europeaan zullen identificeren. Toch heeft niet iedereen die kans.

'Dat is een cruciaal punt. Een van de grote liberale ideeën sinds de jaren 60 is dat we meer mensen hogere studies willen laten afwerken - typisch werd gemikt op zo'n 50 procent. Dus dat hebben we gedaan, met als onbedoeld resultaat dat onze samenleving in tweeën gespleten is, tussen zij die naar de universiteit zijn gegaan, een meer globale mindset hebben en voorstander zijn van open samenlevingen, en tussen zij die achtergelaten zijn, zich serieus benadeeld voelen - genegeerd en overmatig bemoeierd door de elite uit de metropool.

We moeten hard zijn voor populisme en haar oorzaken. Een deel daarvan is Europa verdedigen, en wat we verwezenlijkt hebben, maar een ander deel is de zorgen van beide partijen ter harte te nemen. Dat betekent onder andere betere jobs. Hoe doen we dat, is de vraag. Het betekent ook wat Macron recent zei - het idee van de natie niet laten aan de populistten, maar duidelijk te stellen dat we een liberaal Europees patriottisme willen, eerder dan een niet-liberaal ethnocentrisch nationalisme.'

Wie moet het liberale verhaal gaan vertellen nu Merkel vertrekt?

'Weet je, ten eerste ben ik er niet van overtuigd dat politici, laat staan bureaucraten, de beste mensen zijn om verhalen te vertellen. Auteurs, geschiedkundigen en dichters kunnen dat, en Merkel is geen *storyteller*. Ze is veel zaken, maar een verteller van verhalen is ze niet. Macron wel - hij is niet enkel briljant en gepassioneerd, maar bij momenten ook echt vrij diepzinnig. Macron heeft het over iets heel interessants - *le tragique de l'histoire*. Een terugkeer van de tragiek. Het gevoel dat alles in gevaar is. Deze *tragique de l'histoire* begrijpen, helpt ons om opnieuw toegewijd te werken aan een beter Europa.'

Dus Macron dan maar?

'Hij is één iemand die het kan doen. Daarnaast ziet het er op dit moment beroerd uit. Aan de andere kant blijft Groot-Brittannië tegen het eind van het jaar mogelijk in de EU na een tweede referendum. Dit behoort nu ook politiek tot de mogelijkheden. Wat betreft de Europese verkiezingen ben ik er zeker van dat de nationalistische populistten genre Viktor Orban het goed zullen doen, maar als ALDE (de liberale fractie binnen het Europees Parlement, red.) en *En Marche!* een goede campagne kunnen hebben, is er toch een significante pro-Europese hervormingsgezinde factie in het Parlement, en dus ook in de verschillende geledingen van de EU. Een derde mogelijkheid is dat we een nieuwe Duitse regering zullen krijgen. Het is overduidelijk dat Merkel haar termijn niet zal uitzingen. De Duitse SPD is nu al aan het bedisselen wanneer ze het schip kunnen verlaten - waarschijnlijk kort na de verkiezingen.

'Het is overduidelijk dat Merkel haar termijn niet zal uitzingen'

NAVRAAG

(‘Volgens mij is dit een moment van existentiële crisis voor de Europese Unie’)
© Bavo Nys

Het is, met andere woorden, mogelijk - niet waarschijnlijk, maar mogelijk - dat er een samenloop komt van nieuw leiderschap in de EU, een nieuwe regering in Duitsland en een verlengd verblijf van Groot-Brittannië.’

Wat is dan de volgende stap?

‘Dan moeten er een aantal zaken tegelijk gebeuren. Het is duidelijk dat de basisfouten in het ontwerp van de eurozone aangepakt moeten worden. Er moet ook een immigratie- en asielbeleid komen, een budget, een coherent economisch beleid, een beter buitenlandbeleid ... dat is het moeilijke deel. Het makkelijke deel is simpelweg om de bevolking te overtuigen van het feit dat Europa zijn job doet. Daarvoor zijn de communicatieskills van de drie of vier mensen aan de top cruciaal.’

Hoe belangrijk zou het zijn als Groot-Brittannië toch beslist om te blijven?

‘Dat zou een fantastisch moment zijn. Historisch zelfs. Als Groot-Brittannië, traditioneel zo eurosceptisch, nog eens opnieuw zou kijken en beslissen om te blijven ... Volgens mij onderschat men op het continent de impact van Brexit op het Europese project, vooral op lange termijn. Groot-Brittannië zal niet zoals Noorwegen zijn, onafhankelijk en toch niet. Als de Britten vertrekken, zullen ze volledig vertrekken. Dat zou heel slecht zijn voor Europa. Anderzijds, wat een opportuniteiten komen er als ze wel blijven!’

De incorporatie van LGBTQI-rechten is een van de pijlers van het progressieve Europa, maar het is ook een heet hangijzer als het aankomt op het vinden van een consensus. Veel lidstaten staan er weigerachtig tegenover.

‘Klopt. Beeld je in dat je een bejaarde vrouw bent in een klein Pools dorpje: sinds 1989 is alles veranderd. Daarbovenop krijg je plots homorechten en allerlei andere LGBTQI-rechten. Het is dus een conservatieve reactie daartegen. Er is gewoon te veel, te snel, en Europa komt gelijk te staan met multiculturalisme en immigratie en homorechten. We moeten die rechten ook verdedigen, want ze zijn essentieel voor wat Europa is, maar we moeten ook de reactie daartegen begrijpen. Met andere woorden, wat we niet moeten doen, en te vaak wel doen, is deze mensen afschrijven als reactionaire fossielen, racisten of seksisten. We moeten begrijpen waar die gedachten vandaan komen en die zorgen aankaarten.’

Hoe gaan we het best in dialoog met dergelijke conservatieve partijen?

‘Je kan niet om de wet heen. Laat me een voorbeeld geven. Veel christenen geloven op basis van hun lectuur van de Bijbel dat homoseksualiteit een zonde is. De vraag is, mogen ze dat zeggen? Mijn mening is met stip ‘ja!’. Dat is namelijk deel van hun vrijheid, de vrijheid om verschillende meningen te verkondigen. Anderzijds mogen ze niet zomaar activistisch propaganda maken tegen homoseksuelen. Maar als we hen niet toestaan om reactionaire of conservatieve meningen te uiten, dan zullen ze geheid voor de populisten gaan stemmen. Het is niet per toeval dat populisten constant politieke correctheid veroordelen. Recent nodigde de Oxford Union nog Alice Weidel uit van het AfD. Daar kwam groot protest tegen en uiteindelijk werd het afgelast. Dat is volgens mij exact hoe het niet moet. Je moet dat soort mensen uitnodigen, zolang ze niet rechtstreeks oproepen tot geweld of echt te extreem zijn.’

Wat moeten we als Europeanen verwachten van de band met de Verenigde Staten - het gaat niet enkel om Trump, neem ik aan?

‘Dit is het punt: Trump is een walgelijk mens. Zijn beleid is gevaarlijk voor de wereld, en we hebben gelijk om er tegen in opstand te komen. Maar je kan Europa niet verenigen tegen de Verenigde Staten. Dat is keer op keer geïllustreerd. De VS is te krachtig, en er zijn te veel banden tussen de VS en de Europese lidstaten. Wat we nu moeten doen, is meer doen voor onszelf en wachten op een betere president. Tot dan kan er ook veel gebeuren. In de lagere geledingen van de Trump-administratie zijn er vrij redelijke mensen, en zolang de ‘Twitter Line’ niet bereikt wordt, het moment waarop Trump begint te tweeten, is er vrij veel mogelijk.’

Hoe behoud je als historicus het overzicht in dit soort tumultueuze tijden, waarin elke dag anders lijkt?

‘Uiteraard weten we niet hoe het verhaal zal eindigen en wat de gevolgen zullen zijn. Wat we wel kunnen, is bepaalde trends identificeren. In Brussel is er nog steeds de neiging naar een soort onvermijdelijkheid, naar een teleologisch denken. ‘Dit is hoe de geschiedenis gaat, Europese integratie gaat vooruit, honden blaffen, de caravan trekt verder. Er zijn problemen langs de kanten, of het nu de eurozone of populisme is, maar we gaan rustig verder.’

‘Wat historici zeggen is ‘wees niet te zeker van je stuk’. De geschiedenis van Europa is een geschiedenis van pogingen tot vereniging, en dan opnieuw desintegratie. Op dit moment, rationeel bekeken, moeten we zeggen dat we in een fase van Europese desintegratie zitten. Niet integratie. Ik vind het heel nuttig om die afstandelijke analyse te kunnen maken.’

In de nieuwe rubriek: remakes
waar niemand om heeft gevraagd

Zet Crevits aardrijkskunde terug op de kaart?

Middelbare leerkrachten aardrijkskunde zijn helemaal van de kaart door het tweeledige nieuws dat ons vorige week bereikte.

door [Jos Canters](#)

De afgelopen weken kregen we twee verschillende berichten in onze mailbox die ons van de hemel naar de hel bombardeerden. Het heuglijke nieuws dat de opleiding Geologie 10 jaar bestaat, werd gecounterd met het bericht dat minister van onderwijs Hilde Crevits aardrijkskunde wou afschaffen in het middelbaar.

‘Goh, afschaffen is een groot woord. Ik zie gewoon het nut niet in van dat vak. Het boeit toch niet echt dat de leerlingen weten wat de hoofdstad van Chakamaka is?’

‘En al die lessen over de verschillende grondlagen. Het enige dat middelbare scholieren moeten weten als voorbereiding op een hogere studie is welk laagje het beste werkt wanneer je jezelf lam zuipt op de Oude Markt,’ laat Crevits ons weten. Over het jubileum van de opleiding Geografie was de minister dan weer kort.

‘Is dat al tien jaar dat die opleiding Geologie bestaat? Hoog tijd om die af te schaffen zou ik zeggen.’ Na Slavistiek lijkt dus ook de volgende opleidingsondereel klaar om door hogerhand onder de grond gestoken te worden. Zo wordt het onderwijs in Vlaanderen dus eigenlijk ‘aard-arm-kunde’.

Sels Mind and Body

Liefste Luc

Ik zit met iets gênant... De laatste week of zo heb ik heel veel pijn aan mijn ballen en doet het suuuuper veel pijn als ik moet pissen. Op de doop van mijn club doen we altijd aan roeien (red. twee schachten staan tegenover elkaar en een andere schacht gebruikt de geslachtsdelen als roeispanen), dus dacht ik dat het daarvan kwam, maar da's nu toch ook niet normaal dat het zo lang duurt? Wat moet ik doen?

Nationalistische SOA-Vereniging-lid

GEEFT SNELLER RAAD
DAN ZIJN SCHADUW

Dag NSV-lid

Het ziet ernaar uit dat je mogelijks chlamydia hebt! Ik raad je alvast aan om langs het studentengezondheidscentrum te gaan voor een SOA-test. Volgende keer als je eens rollebolt met je medeclubleden: doe een condoom om. Zonder een hoesje niet in het-uh.. niet in de nationalist.

Veel liefs,
- Lucky Luc

Tip van Flip

Gebruik lichaamssappen, dat werkt altijd!

Openingszin van de week

Mooie Donald, Muylle?

Navraag met Donald Muylle

We hebben hem. De man, de legende, de baas der reclamespotjes: Donald Muylle. In een exclusief interview met KU Leuven gaan we dieper in op zijn keukencarrière en kwaliteitsmateriaal.

Dag beste Donald. Misschien beginnen we best met een simpele vraag om u voor te stellen aan onze lezers: wie bent u precies?

Ik ben Donald Muylle.

Kort maar krachtig, we spreken duidelijk met een businessman. En hoe lang werkt u al in het keukencircuit?

Al dertig jaar maak ik keukens alsof ze voor mezelf zouden zijn.

Impressionant. Nu, keukens moeten natuurlijk lang kunnen meegaan.

Daarom kies ik alleen voor de beste kwaliteit.

Slimme zet. Welk materiaal gebruikt u dan zoal om je concurrentie voor te zijn?

Een voorbeeld: voor de afwerking van onze kasten gebruik ik geen melamine, maar wel het zeer sterke laminaat.

Ingenieus! Moesten mensen nog niet overtuigd zijn, hoe zou je ze dan in een zin kunnen proberen om te praten?

Met Dovy kies je voor een Belgische keuken op maat.

En wat mag dat dan ongeveer kosten? Wij veronderstellen dat zo'n kwaliteitskeuken wel een centje opbrengt.

Aan een heel scherpe prijs.

Ok, bedankt voor deze verhelderende uitleg allemaal. Wenst u nog iets toe te voegen?

Wij maken uw keuken.

Oei, ik heb nu al een andere keukenfabrikant mijn keuken laten zetten. Maar volgende keer beter. Houdoe!

[afzien] maandag 26 november, 9u
de ene aula waar het altijd zo koud is

☛ **LEKKER LESSEN**

Doe eens helemaal zot en treed verder uit je comfort zone dan je ooit gedaan hebt – letterlijk dan. Ga maandagochtend eens naar die les die je al heel het semester systematisch geskipt hebt. Zomaar, gewoon voor de lol. Zo zorg je er niet alleen voor dat je prof zich een hoedje schrikt wanneer hij je plotseling voor zich ziet zitten, maar kan je ook trots een selfie naar je mama sturen om te tonen dat je ‘wel goed aan het studeren bent.’ Voor de grote sloebers kan je ook afspreken met al je vrienden uit de les om hier een groepsactiviteit van te maken. Dat wordt lachen geblazen.

[muziek] elke dag, 1u, Oude Markt

☛ **POULÉKES**

Is je Fak weer een of andere onnozele TD aan het organiseren – met al dan niet schoffe-rende aankondiging – waardoor je goesting om daar te gaan djensen onder het vriespunt gezakt is? Laat die dutsen gewoon dansen op hun belegen schijven en zak af naar de Oude Markt waar je ongestoord kan boitten met alle poulékes daar. Slalom tussen de plasjes kots en kapotgestampte blauwe zakken om dubbel zoveel te betalen voor een pintje als de gemiddelde faganger.

Laat je ondertussen meegesleurd worden door je vrienden omdat die ene knappe griet van de Kenny zijn les in de Giraf shotjes aan het doen is met haar knappe vriendinnen. Ah nee, wacht, ze zitten nu al in de Plaza – daar vanboven. Godverdomme, nu zitten ze blijkbaar al in de Barvista. Kom, ga gewoon naar de muur voor een bicky in uw klotten te spelen en lallend over de straat te waggelen.

[afzien] donderdag 29 november, 15u

het kantoor van je promotor

☛ **JE BACHELORPROEF**

Wie zich een echte waaghals voelt, kan volgende week een afspraak maken bij zijn promotor om te praten over hun bachelorproef en op die manier ervoor te zorgen dat ze hun bachelor in drie jaar afwerken. Niemand verwacht een dergelijke stoot van de modale student, dus je keilt jezelf gegarandeerd in de annalen van de vriendengroep – en je maakt je populair bij je eigen- en schoonfamilie. Waar wacht je nog op?

Nu in de KU Leuven webshop: het nieuwe album van A\$AP Ricky

cultuur

SONS zetten het Depot in vuur en vlam

Een tijdje geleden werden we door LOKO verrast met een 'referendum'. Om zijn stem te laten horen, kon de student een petitie ondertekenen. Waarom was dit nodig, en wat doet LOKO met de handtekeningen?

onderwijs

Tweede zit voor studenten in de VLIR

De Leuvense en Antwerpse studentenraden krijgen een zitje in de Vlaamse Interuniversitaire Raad (VLIR) naast de Vlaamse Vereniging voor Studenten (VVS), die er al namens alle instellingen zetelde.

NOVEMBER

MA	DI	WO	DO	VR	ZA	ZO
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30		

DECEMBER

MA	DI	WO	DO	VR	ZA	ZO
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

DEZE DAGEN ZIJN NOG VRIJ.

ALBATROS
F U I F Z A A L

22 november 2018 — *internationaal*

Interview met Eurocommissaris Marianne Thyssen

Altijd al willen weten wat een Europees Commissaris voor Werk en Sociale Zaken nu precies doet? Marianne Thyssen vertelt je alles over de verwezenlijkingen van de Commissie en blikt terug op haar carrière van 28 jaar.

Playground

M-museum en STUK waren afgelopen weekend de speeltuin van verschillende kunstenaars. Wij gingen een kijkje nemen.

— 20/11/2018 — cultuur

Know thy neighbour

Hou je maar vast aan de takken van de bomen want geen Sinterklaasfeest zonder pietendiscussie! Wij vroegen onze internationale medestudenten wat zij eigenlijk van die *black pete* vinden.

— 1/12/2018 — internationaal

Interview Ish Ait Hamou

Op 10 november brengt Ish Ait Hamou in cinema ZED de avant-première van zijn nieuwe theaterstuk 'Klem'. Wat we daarvan vonden, maar ook een interview met deze fijne man, vind je de volgende dag terug in Veto.

— 21/11/2018 — cultuur

colofon

Vinsent Nollet
hoofdredacteur
vinsent@veto.be
@vinsentnollet

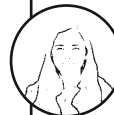
Daphne de Roo
redactiesecretaris
daphne@veto.be
@daphneferoo

Daan Delespaul
redacteur Internationaal
daan@veto.be
@DDelespaul

Lien De Proost
redacteur Sociaal
lien@veto.be
@ProostLien

Rani Goelen
redacteur Student
rani@veto.be
@Ranigoelen

Jan Costers
redacteur Cultuur
jan@veto.be
@Jcosters

Aneka Robeyns
redacteur Beeld
anneka@veto.be
@AnekaRobeyns

Benno Debals
redacteur KU Leuven
benno@veto.be
@BennoDebals

Vincent Cuypers
redacteur Opinie
vincent@veto.be
@v_cuypers

Veto is een uitgave van de Leuvense studentenkoepel LOKO. De standpunten verdedigd in Veto stemmen niet noodzakelijk overeen met de standpunten van LOKO. Wil je hier volgende keer ook vernoemd staan? Kom dan naar onze RV, elke vrijdag om 16u op de tweede verdieping in de 's Meiersstraat 5; of stuur een mailtje naar veto@veto.be met een antwoord op de vraag 'Welke vrucht zou jij willen zijn?'

eindredactie Mathilde oogappel Dams, Daphne een appeltje voor de dorst de Roo, Vincent ethisch appel Cuypers, Arne twistappel Van Lautem, Lana Olijf want fuck you Van den Heuvel, Benno mini-kiwi Debals, Hanne Van Tollenaere, Tom bierbanaan Dinneweth, Vinsent een toffe peer, krtische noot en zuurpruium Nollet, Aneka Bananeka Robeyns **vormgeving** Daphne de Roo, Emmanuel de kers op de taart van der Beek, Frank granaatappel Claikens **cover** Guillaume flying microtonal banana Deprez, Frank Claikens **schrijvers** Jan Jandarijntje Costers, Vinsent Nollet, Lien kiwibes De Proost, Arne Van Lautem, Rani banani Goelen, Benno Debals, Louis goudappel Versweyveld, Tijs tomaat Keukeleire, Daan badaan Delespaul, Mikhail durian Efimenko, Benno Debals, Frank Claikens, Daphne de Roo, Jef adamsappel Cauwenberghs, Jander Van Peerbeek Van Meerbeek, Mirjam Peren Eren, Tom superbanaan Dinneweth, Anne-Leen Declercq, Philip Turks Fruit Lammens, Lana Van den Heuvel, Ruben een zeevrucht Algoet, Jan Jananas Vinken, Guillaume Deprez **fotografen** Charlotte De Roo, Daan Delespaul, Bavo avobavo Nys, Vincent Cuypers, Geert Vanden Wijngaert, Zourab FramBOOS Moussaev **illustratoren** Aneka Robeyns, Ira Gielis, Justine Lambrechts, Daphne de Roo, Guillaume Deprez, Martijn Stoop **strip** Aneka Robeyns, Theti Karel Appel Osimo, Philip Lammens, Guillaume Deprez **KU Leuven** Lana Van den Heuvel, Tosh Joostens, Benno Debals, Jan Costers

KU LEUVEN

UNIVERSITAIR SPORTCENTRUM KU LEUVEN

Meer dan 70 keuzes met 1 sportkaart

SPORTKAART: 27 EURO

FITNESSKAART

3 MAANDEN: 40 EURO • 6 MAANDEN: 65 EURO • 12 MAANDEN: 95 EURO

Aerobic • Alpinisme • Atletiek • Badminton • Ballet • Baseball & SlowPitch • Basketbal • Beachvolley • Bodypower • Bodyshock • Bootcamp • Boxing Fit • Calisthenics • Capoeira • Cheerleading • Circuittraining • Conditietraining • Core & mobility class • Dance Power • Diepzeeduiken • Fatburning • Figuurtraining • Fitness UCLL • Funky Jazz • Gehandicaptensport • Golf • Handbal • Heels • Hockey • Indoor cycling • Judo • Kajak • Karate • Klimmen • Korfbal • Kung Fu • Moderne Dans • Orientatielopen • Parkour • Pilates • Personeelsaanbod • POP pilates • Rope skipping • Rotsklimmen • Rugby • Running the big 5 • Schermen • Small Group Circuit Training • Snowboarden • Speleologie • Sportdegustatie • Start 2 Run • Step-BBB • Streetdance • Sunrise workout • Swing-Rock • Tactical Body Training (TBT) • Taekwondo • Tai Chi • Tafeltennis • Tennis • (Te)rug in actie • Toestelturnen • Trampoline • Triatlon • TRX-workout • Ultimate frisbee • Voetbal • Volleybal • Waterpolo • Wielrennen/Mountainbike • X-fit • Yoga • Zaalvoetbal • Zelfverdediging • Zumba • Zweefvliegen • Zwemmen

www.kuleuven.be/sport